

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๐

วันพุธที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

อ.พ. ๒๑๔/๒๕๕๐

จัดทำโดย
สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

Legislative Institutional Repository of Thailand

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาดำเนินการตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ ของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายหน้า ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุภาวดีจิตต์ ไตรเทพพิสัย ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑
นายบุญสงค์ ลาค่า นิติกร ๕ นายทศวิมล เกียรติทัตต์ วิทยากร ๗
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าหน้าที่งานธุรการ ๖
นางสาวธารณี ดวงสุวรรณ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษา เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ ในทุกวันอังคารของสัปดาห์ที่มีการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นต้นไป ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๕๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ความเป็นมา สาระสำคัญ

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๑
- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๗
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๙
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

การรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. ....

- ความมั่นคงแห่งชาติ ๓๑
- นโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐ ๔๑
- บทความ วิพากษ์ร่างพระราชบัญญัติความมั่นคง ๔๒

ภาคผนวก : ร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ..... (๑)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคง

ในราชอาณาจักร พ.ศ. .... (๑๕)

ส่วนที่ ๑

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ความเป็นมา สาระสำคัญ
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบ
ร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร
พ.ศ. ....

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันมีปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีหลากหลาย มีความรุนแรง รวดเร็ว สามารถขยายตัวจนส่งผลกระทบเป็นวงกว้าง และมีความสลับซับซ้อน จนอาจกระทบต่อเอกราชและบูรณภาพแห่งอาณาเขตก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในประเทศ และเป็นภัยอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชน ดังนั้น เพื่อให้สามารถป้องกัน

และระงับภัยที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที จึงสมควรกำหนดให้มีหน่วยปฏิบัติงานหลักเพื่อรับผิดชอบดำเนินการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร ตลอดจนบูรณาการและประสานการปฏิบัติร่วมกับทุกส่วนราชการ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและรักษาความมั่นคง รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งในท้องถิ่นของตน เพื่อป้องกันภัยอันตรายที่เกิดขึ้นตั้งแต่ในยามปกติ และในยามที่เกิดสถานการณ์อันเป็นภัยต่อความมั่นคงในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง และกำหนดให้มีมาตรการและกลไกควบคุมการใช้อำนาจเป็นการเฉพาะตามระดับความรุนแรงของสถานการณ์ เพื่อให้สามารถแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นเอกภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. .... ฉบับนี้ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๓ หมวด จำนวน ๒๕ มาตรา รวมบทเฉพาะกาล มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

๑. บทนิยามศัพท์

“การรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร” หมายความว่า การดำเนินการเพื่อควบคุม แก้ไข และฟื้นฟูสถานการณ์ใดที่เป็นภัยหรืออาจเป็นภัยที่เป็นการก่อให้เกิดความไม่สงบสุข ทำลาย หรือทำความเสียหาย

ร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ ให้กลับสู่สภาวะปกติเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือความมั่นคงของรัฐ และให้หมายความรวมถึง การป้องกันมิให้เกิดสถานการณ์เช่นนั้นด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการอำนวยการรักษาความมั่นคง ในราชอาณาจักร

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น ของรัฐ แต่ไม่รวมถึงศาลและองค์กรอิสระตาม รัฐธรรมนูญ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง ของหน่วยงานของรัฐ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งผู้อำนวยการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัตินี้

“จังหวัด” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายความว่า รวมถึงผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

๒. กองอำนาจการรักษาความมั่นคง ในราชอาณาจักร (หมวด ๑)

๒.๑ กำหนดให้มีการจัดตั้ง กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน ราชอาณาจักร เรียกโดยย่อว่า “กอ.รมน.” ขึ้นในสำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่และ รับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคง ในราชอาณาจักร

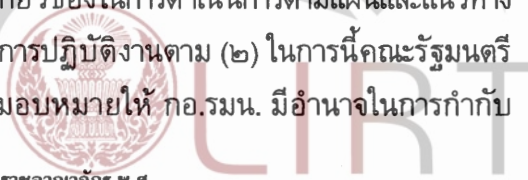
๒.๒ กำหนดให้ กอ.รมน. มีฐานะ เป็นส่วนราชการรูปแบบเฉพาะอยู่ภายใต้ การบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มีวิธีการปฏิบัติราชการ การบริหารงาน การจัดโครงสร้าง การแบ่งส่วนงาน และอำนาจ หน้าที่ ของส่วนงานภายใน กอ.รมน. ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยให้นายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้ารัฐบาลเป็นผู้อำนวยการ รักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร ผู้บัญชาการทหารบกเป็นรองผู้อำนวยการ และเสนาธิการทหารบกเป็นเลขาธิการ กองอำนาจการรักษาความมั่นคง ในราชอาณาจักร

๒.๓ กำหนดให้ กอ.รมน. มีอำนาจ หน้าที่ ดังนี้

(๑) ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินแนวโน้มของสถานการณ์ที่อาจ ก่อให้เกิดภัยคุกคามด้านความมั่นคง ในราชอาณาจักรและรายงานคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๒) อำนวยการในการรักษา ความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ในเรื่อง ที่ คณะรัฐมนตรี หรือสภาความมั่นคงแห่งชาติ มอบหมาย ในกรณีนี้ให้มีอำนาจหน้าที่ เสนอแผนและแนวทางในการปฏิบัติงาน และดำเนินการต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ให้ความเห็นชอบ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ ความเห็นชอบแล้วให้หน่วยงานของรัฐ ปฏิบัติตามแผนและแนวทางนั้น

(๓) อำนวยการ ประสานงาน และ เสริมการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามแผนและแนวทาง ในการปฏิบัติงานตาม (๒) ในกรณีนี้คณะรัฐมนตรี จะมอบหมายให้ กอ.รมน. มีอำนาจในการกำกับ

การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐตามที่ คณะรัฐมนตรีกำหนดด้วยก็ได้

(๔) เสริมสร้างให้ประชาชน ตระหนักในหน้าที่ที่ต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ สร้างความรัก ความสามัคคีของคนในชาติ รวมทั้งส่งเสริมให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่กระทบต่อความมั่นคง ในราชอาณาจักร และความสงบเรียบร้อย ของสังคม

(๕) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมาย บัญญัติหรือตามที่คณะรัฐมนตรี สภาความมั่นคง แห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

และถ้ามีความจำเป็นที่ กอ.รมน. ต้องใช้อำนาจหรือหน้าที่ตามกฎหมายใดที่อยู่ใน อำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบของ หน่วยงานของรัฐใด ให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจ แต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ใน กอ.รมน. เป็นเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายนั้น หรือมีมติให้หน่วยงานของรัฐนั้น มอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ตามกฎหมายในเรื่องดังกล่าว ให้ กอ.รมน. ดำเนินการแทนหรือมีอำนาจดำเนินการด้วย ภายในพื้นที่และภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ในการใช้อำนาจนั้นไว้ด้วยก็ได้

๒.๔ กำหนดให้ผู้อำนวยการ มอบอำนาจให้ ผอ.รมน.ภาค ผอ.รมน. จังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติแทนได้

๒.๕ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ จัดส่งเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติหน้าที่ใน กอ.รมน. ตามที่ผู้อำนวยการร้องขอ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน.

๒.๖ กำหนดให้มีคณะกรรมการ อำนวยการรักษาความมั่นคง

ในราชอาณาจักร คณะหนึ่ง ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน กรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงมหาดไทย อัยการสูงสุด เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการ คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการ คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ ผู้บัญชาการตำรวจ แห่งชาติ และอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นกรรมการ และให้เลขาธิการ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ราชอาณาจักรเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งข้าราชการ ใน กอ.รมน. เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ไม่เกินสองคน

และให้คณะกรรมการมีอำนาจ หน้าที่กำกับ ให้คำปรึกษาและเสนอแนะ ต่อ กอ.รมน. ในการปฏิบัติงานในอำนาจหน้าที่ ของ กอ.รมน. รวมตลอดทั้งอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) วางระเบียบเกี่ยวกับ การอำนวยการและประสานงานกับหน่วยงาน ของรัฐที่เกี่ยวข้องในการรักษาความมั่นคง ในราชอาณาจักร

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานของ กอ.รমন. กอ.รমন.ภาค และ กอ.รমন.จังหวัด

(๓) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับ การงบประมาณ การเงินการคลัง การพัสดุ และการจัดการทรัพย์สินของ กอ.รমন.

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือ คณะทำงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับ มอบหมาย

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติ ไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

๒.๗ กำหนดให้เมื่อมีกรณีจำเป็น ในอันที่จะรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร ในพื้นที่ของกองทัพภาคใด คณะกรรมการ โดยข้อเสนอแนะของผู้บัญชาการจะมีมติให้ กองทัพภาคจัดให้มีกองอำนาจการ รักษาความมั่นคงภายในภาค เรียกโดยย่อว่า “กอ.รমন.ภาค” ก็ได้ โดยให้ กอ.รমন.ภาค เป็นหน่วยงานขึ้นตรงต่อ กอ.รমন. มีแม่ทัพภาค เป็นผู้บัญชาการ กอ.รমন.ภาค และให้มีอำนาจ หน้าที่ตามที่กำหนด รวมทั้งการแต่งตั้ง คณะกรรมการที่ปรึกษา กอ.รমন.ภาค ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการสร้างการมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาหรือป้องกันภัยที่จะมีมา

๒.๘ กำหนดให้ ผอ.รমন. ภาค โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีนว่าการ กระทรวงมหาดไทย และผู้บัญชาการจะตั้ง กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน จังหวัด เรียกโดยย่อว่า “กอ.รমন.จังหวัด” ขึ้นในจังหวัดที่อยู่ในเขตของกองทัพภาค เป็นหน่วยขึ้นตรงต่อ กอ.รমন.ภาค มีหน้าที่ ตามที่กำหนด และให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็น ผอ.รমন.จังหวัด และให้มีอำนาจแต่งตั้ง

คณะกรรมการที่ปรึกษา กอ.รমন.จังหวัด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการสร้างการมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาหรือป้องกันภัยที่จะมีมา

๓. การกิจการรักษาความมั่นคง ในราชอาณาจักรเฉพาะเรื่องของ กอ.รমন. (หมวด ๒)

๓.๑ ในกรณีที่ปรากฏเหตุการณ์ อันกระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร แต่ยังไม่มีความจำเป็นต้องประกาศสถานการณ์ ฉุกเฉินตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการ ในสถานการณ์ฉุกเฉิน คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้ กอ.รমন. เป็นผู้รับผิดชอบในการป้องกัน ปราบปราม ระงับ ยับยั้ง และแก้ไขหรือบรรเทา เหตุการณ์ ซึ่งกระทบต่อความ มั่นคง ในราชอาณาจักรนั้นภายในพื้นที่ที่กำหนดได้ โดยให้ กอ.รমন. มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนด และผู้ อำนวยการโดยความเห็นชอบ ของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกข้อกำหนดเพื่อให้ใช้ อำนาจพิเศษบางประการเกี่ยวกับการควบคุมดูแล พื้นที่ให้อยู่ในความสงบเรียบร้อยได้

๓.๒ กำหนดมาตรการคุ้มครอง ความเสียหายให้แก่ประชาชนผู้สุจริต และกำหนดสิทธิประโยชน์ของพนักงาน เจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติหน้าที่ภายในพื้นที่ ที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ กอ.รমন. ดำเนินการ โดยการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงาน เจ้าหน้าที่อาจได้รับค่าตอบแทนพิเศษ หรือได้รับสิทธิประโยชน์อื่นนอกเหนือจาก ที่กฎหมายกำหนด หากได้รับบาดเจ็บ เสียชีวิต ทุพพลภาพ พิการ หรือสูญเสีย อวัยวะ อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่

นอกจากนั้น ยังคุ้มครองพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งทางอาญา หรือทางวินัย ถ้าได้กระทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยมีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นการกระทำที่ได้กระทำไปโดยสุจริต ไม่เลือกปฏิบัติ และพอสมควรแก่เหตุ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ได้รับความเสียหายที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากทางราชการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ และให้นำไปใช้บังคับกับผู้ที่ช่วยเหลือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยโดยอนุโลม

๔. บทกำหนดโทษ (หมวด ๓)

กำหนดบทกำหนดโทษเกี่ยวกับการฝ่าฝืนข้อกำหนดที่ออกตามมาตรา ๑๗ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) กล่าวคือ ข้อกำหนดต่างๆ ที่ผู้อำนวยการออกโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อประโยชน์ในการป้องกันปราบปราม ระวัง ยับยั้ง และแก้ไขหรือบรรเทาเหตุการณ์ภายในพื้นที่ เช่น ข้อกำหนดเกี่ยวกับการห้ามเข้าหรือให้ออกจากบริเวณพื้นที่ อาคาร หรือสถานที่ที่กำหนด ฯลฯ เป็นต้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๕. บทเฉพาะกาล

๕.๑ กำหนดให้โอนบรรดากิจการทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๐๕/๒๕๔๙

เรื่อง การจัดตั้งกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ มาเป็นของกองอำนาจรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัตินี้

๕.๒ กำหนดให้ศูนย์อำนาจการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และกองบัญชาการผสมพลเรือน ตำรวจ ทหารที่จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๐๗/๒๕๔๙ เรื่อง การบริหารราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นศูนย์อำนาจการที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้

หน้าว่าง

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้เสนอต่อประธาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระ การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. .... ตามที่สำนักงาน สภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วส่ง ให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาต่อไป

ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๐ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ การรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. .... ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว และให้ส่งคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาต่อไป โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว มีเหตุผลในการเสนอ ดังนี้

โดยที่ปัจจุบันมีปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีหลากหลาย มีความรุนแรง รวดเร็ว สามารถขยายตัวจนส่งผลกระทบต่อเป็นวงกว้าง และมีความสลับซับซ้อน จนอาจกระทบต่อเอกราชและบูรณภาพแห่งอาณาเขต ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในประเทศ และเป็นภัยอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชน ดังนั้นเพื่อให้สามารถป้องกัน และระงับภัยที่เกิดขึ้น ได้อย่างทันท่วงที จึงสมควรกำหนดให้มีหน่วยปฏิบัติงานหลักเพื่อรับผิดชอบดำเนินการรักษา ความมั่นคงในราชอาณาจักร ตลอดจนบูรณาการและประสานการปฏิบัติร่วมกับทุกส่วนราชการ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและรักษาความมั่นคง รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งในท้องถิ่นของตน เพื่อป้องกันภัยอันตรายที่เกิดขึ้นตั้งแต่ในยามปกติ และในยามที่เกิด สถานการณ์อันเป็นภัยต่อความมั่นคงในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง และกำหนดให้มีมาตรการและกลไก ควบคุมการใช้อำนาจเป็นการเฉพาะตามระดับความรุนแรงของสถานการณ์ เพื่อให้สามารถแก้ไข สถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นเอกภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

หน้าว่าง

สาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร

๑.๒ เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันมีปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีหลากหลาย มีความรุนแรง รวดเร็ว สามารถขยายตัวจนส่งผลกระทบเป็นวงกว้าง และมีความสลับซับซ้อน จนอาจกระทบต่อเอกราชและบูรณภาพแห่งอาณาเขต ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในประเทศ และเป็นภัยอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชน ดังนั้นเพื่อให้สามารถป้องกัน และระงับภัยที่เกิดขึ้น ได้อย่างทันท่วงที จึงสมควรกำหนดให้มีหน่วยปฏิบัติงานหลักเพื่อรับผิดชอบดำเนินการรักษา ความมั่นคงในราชอาณาจักร ตลอดจนบูรณาการและประสานการปฏิบัติร่วมกับทุกส่วนราชการ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและรักษาความมั่นคง รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็ง ในท้องถิ่นของตน เพื่อป้องกันภัยอันตรายที่เกิดขึ้นตั้งแต่ในยามปกติ และในยามที่เกิดสถานการณ์ อันเป็นภัยต่อความมั่นคงในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง และกำหนดให้มีมาตรการและกลไกควบคุม การใช้อำนาจเป็นการเฉพาะตามระดับความรุนแรงของสถานการณ์ เพื่อให้สามารถแก้ไขสถานการณ์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นเอกภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคง ในราชอาณาจักร พ.ศ. ....”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร

LIRT

๔. บทจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๕. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๖. บทรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๗.๑ บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร” หมายความว่า การดำเนินการเพื่อควบคุม แก้ไข และฟื้นฟูสถานการณ์ใด ที่เป็นภัยหรืออาจเป็นภัยที่เป็นการก่อให้เกิดความไม่สงบ ทำลาย หรือทำความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐให้กลับสู่สภาวะปกติเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือความมั่นคงของรัฐ และให้หมายความรวมถึงการป้องกันมิให้เกิดสถานการณ์เช่นนั้นด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่ไม่รวมถึงศาลและองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งผู้อำนวยการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“จังหวัด” หมายความว่า รวมถึง กรุงเทพมหานคร

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายความว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

๗.๒ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร (หมวด ๑)

๗.๒.๑ กำหนดให้มีการจัดตั้งกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร เรียกโดยย่อว่า “กอ.รมน.” ขึ้นในสำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร เรียกโดยย่อว่า “กอ.รมน.” ขึ้นในสำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร

กอ.รมน. มีฐานะเป็นส่วนราชการรูปแบบเฉพาะอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี โดยมีวิธีการปฏิบัติราชการและการบริหารงาน การจัดโครงสร้าง การแบ่งส่วนงานและอำนาจหน้าที่ของส่วนงานภายใน กอ.รมน. ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ให้นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลเป็นผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างใน กอ.รมน. และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ กอ.รมน. โดยมีผู้บัญชาการทหารบกเป็นรองผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร

ผู้อำนวยการอาจแต่งตั้งผู้ช่วยผู้อำนวยการจากข้าราชการในสังกัด กอ.รมน. หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงโครงสร้างและการแบ่งส่วนงานภายในของ กอ.รมน.

ให้มีเลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในซึ่งผู้อำนวยการแต่งตั้งจากเสนาธิการทหารบกเพื่อรับผิดชอบงานอำนวยการและธุรการของ กอ.รมน.

รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และเลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน มีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างใน กอ.รมน. รองจากผู้อำนวยการและมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการกำหนด

ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจทำนิติกรรม ฟ้องคดี ถูกฟ้องคดี และดำเนินการทั้งปวงเกี่ยวกับคดีอันเกี่ยวเนื่องกับอำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน. ทั้งนี้ โดยกระทำในนามของสำนักนายกรัฐมนตรี

ในการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้รองผู้อำนวยการเป็นผู้ปฏิบัติหรือใช้อำนาจแทนก็ได้

LIRT

๗.๒.๒ อำนาจหน้าที่ของ กอ.รমন. (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ให้ กอ.รমন. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินแนวโน้มของสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคามด้านความมั่นคงในราชอาณาจักรและรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๒) อำนวยการในการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ในเรื่องที่คณะรัฐมนตรี หรือสภาความมั่นคงแห่งชาติมอบหมาย ในการนี้ให้มีอำนาจหน้าที่เสนอแผนและแนวทางในการปฏิบัติงานและดำเนินการต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามแผนและแนวทางนั้น

(๓) อำนวยการ ประสานงาน และเสริมการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามแผนและแนวทางในการปฏิบัติงานตาม (๒) ในการนี้คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้ กอ.รমন. มีอำนาจในการกำกับดำเนินการของหน่วยงานของรัฐตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดด้วยก็ได้

(๔) เสริมสร้างให้ประชาชนตระหนักในหน้าที่ที่ต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ สร้างความรักความสามัคคีของคนในชาติ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่กระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร และความสงบเรียบร้อยของสังคม

(๕) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติหรือตามที่คณะรัฐมนตรี สภาความมั่นคงแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ในการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร ถ้ามีความจำเป็นที่ กอ.รমন. ต้องใช้อำนาจหรือหน้าที่ตามกฎหมายใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐใด ให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ใน กอ.รমন. เป็นเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายนั้น หรือมีมติให้หน่วยงานของรัฐนั้นมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมายในเรื่องดังกล่าว ให้ กอ.รমন. ดำเนินการแทนหรือมีอำนาจดำเนินการด้วยภายในพื้นที่และภายในกำหนดเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการใช้อำนาจนั้นไว้ด้วยก็ได้

๗.๒.๓ การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทน (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ นอกจากการมอบอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินแล้ว บรรดาอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจให้ ผอ.รমন.ภาค ผอ.รমন.จังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์ตามมาตรา ๑๖ ปฏิบัติแทนก็ได้

LIRT

๗.๒.๔ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไปปฏิบัติหน้าที่ใน กอ.รมน. ตามที่ผู้อำนวยการร้องขอ (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน. ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไปปฏิบัติหน้าที่ใน กอ.รมน. ตามที่ผู้อำนวยการร้องขอ และให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลหรือองค์กรอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ทำนองเดียวกันของหน่วยงานของรัฐนั้น จัดให้หน่วยงานของรัฐที่จัดส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไปปฏิบัติหน้าที่ยัง กอ.รมน. มีอัตรากำลังแทนตามความจำเป็นแต่ไม่เกินจำนวนอัตรากำลังที่จัดส่งไป

๗.๒.๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการอำนาจการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร และกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอำนาจการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการอำนาจการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร คณะหนึ่ง ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงมหาดไทย อัยการสูงสุด เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นกรรมการ และให้เลขาธิการกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งข้าราชการใน กอ.รมน. เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ไม่เกินสองคน

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่กำกับ ให้คำปรึกษาและเสนอแนะต่อ กอ.รมน. ในการปฏิบัติงานในอำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน. รวมตลอดทั้งอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) วางระเบียบเกี่ยวกับการอำนาจการและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร
- (๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ กอ.รมน. กอ.รมน.ภาค และ กอ.รมน.จังหวัด
- (๓) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการงบประมาณ การเงินการคลัง การพัสดุและการจัดการทรัพย์สินของ กอ.รมน.
- (๔) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย
- (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

๗.๒.๖ กำหนดให้มีการจัดตั้งกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในภาค เรียกโดยย่อว่า “กอ.รมน.ภาค” ทั้งนี้ เมื่อกรณีจำเป็นในอันที่จะรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรในพื้นที่ของกองทัพภาค (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ เมื่อมีกรณีจำเป็นในอันที่จะรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรในพื้นที่ของกองทัพภาคใด คณะกรรมการโดยคำแนะนำของผู้อำนาจการจะมีมติให้กองทัพภาคนั้นจัดให้มีกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในภาค เรียกโดยย่อว่า “กอ.รมน.ภาค” ก็ได้

ให้ กอ.รมน.ภาค เป็นหน่วยงานขึ้นตรงต่อ กอ.รมน. โดยมีแม่ทัพภาคเป็นผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค เรียกโดยย่อว่า “ผอ.รมน.ภาค” มีหน้าที่รับผิดชอบและสนับสนุนการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรในเขตพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพภาคตามที่ผู้บัญชาการมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของ กอ.รมน.ภาค ให้ผู้อำนาจการมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการและลูกจ้างของกองทัพภาค รวมตลอดทั้งข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในเขตพื้นที่ให้มาปฏิบัติงานประจำหรือเป็นครั้งคราวใน กอ.รมน.ภาคได้ตามที่ ผอ.รมน.ภาค เสนอ และให้นำความในมาตรา ๘ มาใช้บังคับกับการสั่งการของผู้อำนาจการในกรณีนี้ด้วยโดยอนุโลม

ผอ.รมน.ภาค เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างที่ได้รับคำสั่งให้มาปฏิบัติงานใน กอ.รมน.ภาค และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ กอ.รมน.ภาค

การจัดโครงสร้าง การแบ่งส่วนและอำนาจหน้าที่ อัตรากำลัง และการบริหารงานของส่วนงานภายใน กอ.รมน.ภาค ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนาจการกำหนดตามข้อเสนอของ ผอ.รมน.ภาค

ให้ กอ.รมน. และกองทัพภาคให้การสนับสนุนด้านบุคลากร งบประมาณ และทรัพย์สิน ในการปฏิบัติงานของ กอ.รมน.ภาค ตามที่ ผอ.รมน.ภาค ร้องขอ

๗.๒.๗ กำหนดให้ ผอ.รมน.ภาค ตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา กอ.รมน.ภาค เพื่อประโยชน์ในการสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาหรือป้องกันภัยที่จะมีมา (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาหรือป้องกันภัยที่จะมีมา ให้ ผอ.รมน.ภาค ตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา กอ.รมน.ภาค ขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการมีจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคนแต่ไม่เกินห้าสิบคน โดยแต่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชนในพื้นที่ทุกภาคส่วน มีหน้าที่ในการเสนอแนะการแก้ไขปัญหาหรือป้องกันภัยที่จะมีมา และให้คำปรึกษาในเรื่องใดตามที่ ผอ.รมน.ภาค ร้องขอ

๗.๒.๘ กำหนดให้มีการจัดตั้งกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “กอ.รมน.จังหวัด” ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุน ช่วยเหลือ และปฏิบัติการ ตามอำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน.ภาค (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุน ช่วยเหลือ และปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ ของ กอ.รมน.ภาค ตามมาตรา ๑๐ ผอ.รมน.ภาค โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยและผู้อำนาจการจะตั้งกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “กอ.รมน.จังหวัด” ขึ้นในจังหวัดที่อยู่ในเขตของกองทัพภาคเป็นหน่วยงานขึ้นตรงต่อ กอ.รมน.ภาค มีหน้าที่รับผิดชอบและสนับสนุนการรักษาความมั่นคงภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ของจังหวัดนั้นตามที่ผู้อำนาจการมอบหมาย และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนาจการ รักษาความมั่นคงภายในจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “ผอ.รมน.จังหวัด” เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานและลูกจ้าง และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ กอ.รมน.จังหวัด

การจัดโครงสร้าง การแบ่งส่วนและอำนาจหน้าที่ อัตรากำลัง และการบริหารงาน ของส่วนงานภายใน กอ.รมน.จังหวัด ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนาจการกำหนด

ให้ กอ.รมน. และจังหวัดให้การสนับสนุนด้านบุคลากร งบประมาณ และทรัพย์สิน ในการปฏิบัติงานของ กอ.รมน.จังหวัด ตามที่ ผอ.รมน.จังหวัด ร้องขอ และให้นำความในมาตรา ๘ มาใช้บังคับกับ กอ.รมน.จังหวัด ด้วยโดยอนุโลม

๗.๑.๙ กำหนดให้ ผอ.รมน.จังหวัด ตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา กอ.รมน. จังหวัด เพื่อประโยชน์ในการสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาหรือป้องกันภัยที่จะมีมา (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา หรือป้องกันภัยที่จะมีมา ให้ ผอ.รมน.จังหวัด ตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา กอ.รมน.จังหวัด ขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการมีจำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้าคน แต่ไม่เกินสามสิบคนโดยแต่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชนในพื้นที่ทุกภาคส่วน มีหน้าที่ในการเสนอแนะการแก้ไขปัญหาหรือป้องกันภัยที่จะมีมา และให้คำปรึกษาในเรื่องใด ตามที่ ผอ.รมน.จังหวัด ร้องขอ

LIRT

๗.๓ การกิจการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรเฉพาะเรื่องของ กอ.รมน. (หมวด ๒)

๗.๓.๑ ในกรณีที่ปรากฏเหตุการณ์อันกระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร กำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้ กอ.รมน. เป็นผู้รับผิดชอบในการป้องกันปราบปราม ระงับยับยั้ง และแก้ไขหรือบรรเทาเหตุการณ์ซึ่งกระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักรนั้นภายในพื้นที่ที่กำหนดได้ (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ปรากฏเหตุการณ์อันกระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร แต่ยังไม่มีความจำเป็นต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน และเหตุการณ์นั้นมีแนวโน้มที่จะมีอยู่ต่อไปเป็นเวลานาน ทั้งอยู่ในอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาของหน่วยงานของรัฐหลายหน่วย คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้ กอ.รมน. เป็นผู้รับผิดชอบในการป้องกันปราบปราม ระงับยับยั้ง และแก้ไขหรือบรรเทาเหตุการณ์ซึ่งกระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักรนั้นภายในพื้นที่ที่กำหนดได้ ทั้งนี้ ให้ประกาศให้ทราบโดยทั่วไป

ในกรณีที่เหตุการณ์ตามวรรคหนึ่งสิ้นสุดลงหรือสามารถดำเนินการแก้ไขได้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบได้ตามปกติ ให้นายกรัฐมนตรีประกาศให้อำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน. ที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งสิ้นสุดลง

๗.๓.๒ กำหนดอำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน. ในการดำเนินการตามภารกิจการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ ในการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายตามมาตรา ๑๔ ให้ กอ.รมน. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ป้องกันปราบปราม ระงับยับยั้ง และแก้ไขหรือบรรเทาเหตุการณ์ที่กระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักรตามที่ได้รับมอบหมายตามมาตรา ๑๔

(๒) จัดทำแผนการดำเนินการตาม (๑) เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อความเห็นชอบ

(๓) กำกับติดตาม และเร่งรัดหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการ หรือบูรณาการในการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนตาม (๒)

(๔) สั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีพฤติกรรมว่าจะเป็นภัยต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร หรือเป็นอุปสรรคต่อการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรออกจากพื้นที่ที่กำหนด

ในการจัดทำแผนตาม (๒) ให้ กอ.รมน. ประชุมหารือกับสภาความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องด้วย

ในกรณีที่มีคำสั่งตาม (๔) แล้ว ให้ กอ.รมน. แจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดทราบพร้อมด้วยเหตุผล และให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับคำสั่งให้ออกจากพื้นที่นั้นไปรายงานตัวยังหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดโดยเร็ว ในการนี้ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าสังกัดดำเนินการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ หรือพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งดังกล่าว

๗.๓.๓ กำหนดให้มีการจัดตั้งศูนย์อำนวยการเพื่อปฏิบัติการกิจอย่างหนึ่งอย่างใด หรือหลายอย่างเป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จากเหตุการณ์ที่กระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักรในเขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง และการกำหนดโครงสร้าง อัตรากำลัง การบริหารจัดการ อำนาจหน้าที่ การกำกับติดตาม หรือบังคับบัญชาศูนย์อำนวยการ (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ ที่กระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักรในเขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ให้ผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการมีอำนาจจัดตั้งศูนย์อำนวยการเพื่อปฏิบัติการกิจอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่าง เป็นการเฉพาะก็ได้

โครงสร้าง อัตรากำลัง การบริหารจัดการ อำนาจหน้าที่ การกำกับติดตาม หรือบังคับบัญชาศูนย์อำนวยการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้นำความในมาตรา ๘ มาใช้บังคับกับศูนย์ตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม โดยให้อำนาจของผู้อำนวยการ เป็นอำนาจของผู้อำนวยการศูนย์

๗.๓.๔ กำหนดให้ผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจออกข้อกำหนด เพื่อประโยชน์ในการป้องกันปราบปราม ระวัง ยับยั้ง และแก้ไขหรือ บรรเทาเหตุการณ์ภายในพื้นที่ตามมาตรา ๑๔ (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันปราบปราม ระวัง ยับยั้ง และแก้ไขหรือ บรรเทาเหตุการณ์ภายในพื้นที่ตามมาตรา ๑๔ ให้ผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจออกข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติการหรืองดการปฏิบัติการอย่างหนึ่ง อย่างเป็นไป
- (๒) ห้ามเข้าหรือให้ออกจากบริเวณพื้นที่ อาคาร หรือสถานที่ที่กำหนด เว้นแต่ ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นบุคคลซึ่งได้รับการยกเว้น
- (๓) ห้ามออกนอกเคสสถานในเวลาที่กำหนด
- (๔) ห้ามนำอาวุธออกนอกเคสสถาน
- (๕) ห้ามการใช้เส้นทางคมนาคมหรือการใช้ยานพาหนะ หรือกำหนดเงื่อนไข การใช้เส้นทางคมนาคมหรือการใช้ยานพาหนะ
- (๖) ให้บุคคลปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดอันเกี่ยวกับเครื่องมือ หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน ของประชาชน

๗.๓.๕ กำหนดให้ผู้อำนวยการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมาย เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ (๑) แต่การใช้อำนาจในฐานะดังกล่าว ให้เป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันระหว่าง กอ.รมน. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ (๑) ให้ผู้อำนวยการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมาย เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่การใช้อำนาจในฐานะดังกล่าว ให้เป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันระหว่าง กอ.รมน. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๗.๓.๖ กำหนดให้ กอ.รมน. จัดให้ประชาชนผู้สุจริต ซึ่งได้รับความเสียหายอันเนื่องจากการใช้อำนาจของ กอ.รมน. ได้รับการชดเชยความเสียหายตามควรแก่กรณี ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ ในการใช้อำนาจของ กอ.รมน. ตามมาตรา ๑๕ (๑) ถ้าก่อให้เกิดความเสียหายกับประชาชนผู้สุจริต ให้ กอ.รมน. จัดให้ผู้นั้นได้รับการชดเชยความเสียหายตามควรแก่กรณีตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

๗.๓.๗ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ภายในพื้นที่ที่กำหนด อาจได้รับค่าตอบแทนพิเศษตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด และในกรณีเจ็บป่วย เสียชีวิต ทุพพลภาพ พิกار หรือสูญเสียชีวิต อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ ให้ได้รับสิทธิประโยชน์อื่นนอกเหนือจากที่มีกฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ภายในพื้นที่ที่กำหนด ตามมาตรา ๑๕ อาจได้รับค่าตอบแทนพิเศษตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

พนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งผู้ใดเจ็บป่วย เสียชีวิต ทุพพลภาพ พิกار หรือสูญเสียชีวิต อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ ให้ได้รับสิทธิประโยชน์อื่นนอกเหนือจากที่มีกฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

LIRT

๗.๓.๘ กำหนดหลักการเกี่ยวกับบรรดาข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือ การกระทำตามหมวดนี้ โดยกำหนดให้บรรดาข้อกำหนดฯ ดังกล่าว ไม่อยู่ในบังคับของ กฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ร่างมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๑ บรรดาข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือการกระทำตามหมวดนี้ ไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

๗.๓.๙ กำหนดมาตรการคุ้มครองพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้ปฏิบัติ การตามพระราชบัญญัตินี้ในอันที่จะไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย หากกระทำ ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยมีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย และเป็น การกระทำที่ได้กระทำไปโดยสุจริต ไม่เลือกปฏิบัติ และพอสมควรแก่เหตุ (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดชอบ ทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย ถ้าได้กระทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยมีเหตุอันควรเชื่อ ว่า เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นการกระทำที่ได้กระทำไปโดยสุจริต ไม่เลือกปฏิบัติ และพอสมควรแก่เหตุ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ได้รับความเสียหายที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากทางราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับผู้ช่วยเหลือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งของ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยโดยอนุโลม

๗.๔ บทกำหนดโทษ (หมวด ๓)

- กำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนข้อกำหนดที่ออกตามมาตรา ๑๗ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) กล่าวคือ ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ผู้อำนวยการออกโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อประโยชน์ในการป้องกันปราบปราม ระงับ ยับยั้ง และแก้ไขหรือบรรเทาเหตุการณ์ ภัยในพื้นที่ เช่น ข้อกำหนดเกี่ยวกับการห้ามเข้าหรือให้ออกจากบริเวณพื้นที่ อาคาร หรือ สถานที่ที่กำหนด ฯลฯ เป็นต้น (ร่างมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๓ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อกำหนดที่ออกตามมาตรา ๑๗ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

LIRT

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. ....

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๕๕๐ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ ลงมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. .... ตามที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอ และให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับฟังความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)^๑ ตรวจพิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงาน ก.พ. สำนักงบประมาณ และสำนักงาน ก.พ.ร.) ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนกระทรวงกลาโหม (สำนักงานปลัดกระทรวง และกองทัพบก) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดประกอบพิจารณา

๑. สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. .... นี้ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอ และคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการรักษาความมั่นคงภายใน ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ และกรรมการโดยตำแหน่งอื่นอีกจำนวนสิบหกคน โดยมีเสนาธิการทหารบกเป็นกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบาย และยุทธศาสตร์ความมั่นคงภายในของรัฐตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติ คณะรัฐมนตรี หรือ นายกรัฐมนตรีมอบหมาย และวินิจฉัยสถานการณ์ เสนอแนะมาตรการและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน

^๑คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ประกอบด้วย ๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธานกรรมการ ๒. นายกมลชัย รัตนสกววงศ์ ๓. นายจรัญ ภักดีธนากุล ๔. นายธงทอง จันทรางศุ ๕. นายบวรศักดิ์ อูวรรณโณ ๖. พลเอกประพาฬ กุลพิจิตร ๗. นายปรีชา วัชรภักย์ ๘. พลเอกพิชิต ยูวะนิยม ๙. คุณพรทิพย์ จาละ ๑๐. นายสุชาติ ไตรประสิทธิ์ ๑๑. พลตำรวจเอกสุพาสณ์ จีระพันธุ์ ๑๒. นายอัษฎพร จารุจินดา ๑๓. พลเอกอภัยพร เจริญพานิช ๑๔. นายอาษา เมฆสวรรค์ เป็นกรรมการ

เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรต่อคณะรัฐมนตรี รวมทั้งกำหนดวิธีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในตามแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการในการรักษาความมั่นคงภายใน เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตลอดจนแต่งตั้งคณะกรรมการรักษาความมั่นคงภายใน และออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๑.๒ จัดตั้งกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน เรียกโดยย่อว่า “กอ.รมน.” เป็นหน่วยงานในสำนักนายกรัฐมนตรีขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี โดยมีผู้บัญชาการทหารบกเป็นผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน มีหน้าที่รับผิดชอบบังคับบัญชาข้าราชการใน กอ.รมน. และกำหนดให้ กอ.รมน. มีบทบาทและอำนาจหน้าที่เป็นองค์กรกลางในการอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และประสานการปฏิบัติในการนำนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงภายในของรัฐ และวาระเร่งด่วนแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ และมีภารกิจในการวางแผน อำนาจการ ติดตาม และกำกับดูแลการดำเนินการตามนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงภายในของรัฐ รวมทั้งดำเนินการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในราชอาณาจักรตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติ คณะรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย นอกจากนี้ที่รับผิดชอบในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินแนวโน้มภัยคุกคามด้านความมั่นคงในราชอาณาจักร เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหายังเป็นรูปธรรม และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่กระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักรและความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ภายในประเทศ

๑.๓ จัดตั้งสำนักงานเลขาธิการกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน เรียกโดยย่อว่า “สน.ลธ.รมน.” เป็นหน่วยงานภายใน กอ.รมน. มีเลขาธิการทหารบกเป็นเลขาธิการกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน รับผิดชอบควบคุมการดำเนินงานของ สน.ลธ.รมน. โดย สน.ลธ.รมน. ทำหน้าที่เป็นสำนักงานฝ่ายอำนาจการในการวางแผน อำนาจการ ประสานงาน และกำกับดูแลการปฏิบัติงานในสายงานกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน

๑.๔ ให้มีคณะกรรมการรักษาความมั่นคงภายในภาค ประกอบด้วยแม่ทัพภาคเป็นประธานกรรมการ และกรรมการโดยตำแหน่งอื่นจำนวนไม่เกินสิบห้าคน มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินการด้านความมั่นคงในราชอาณาจักรในระดับภาค และติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติการของกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในภาค รวมทั้งพิจารณาข้อเสนอแนะและวินิจฉัยลำดับขั้นตอนในการแก้ไขสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงในท้องที่เสนอต่อคณะกรรมการรักษาความมั่นคงภายใน

ให้จัดตั้งกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในภาค เรียกโดยย่อว่า “กอ.รมน.ภาค” ขึ้นในทุกกองทัพภาค เป็นหน่วยงานขึ้นตรงต่อ กอ.รมน. มีแม่ทัพภาคเป็นผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค โดย กอ.รมน.ภาค มีอำนาจหน้าที่ในงานราชการของคณะกรรมการรักษาความมั่นคงภายในภาค และศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เสนอแนะ รายงานผลการดำเนินการ รวมทั้งจัดทำแผนงานรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรภายในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบ และปฏิบัติการตามที่ กอ.รมน. มอบหมาย

๑.๕ ให้มีคณะกรรมการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “กอ.รมน.จังหวัด” ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และกรรมการโดยตำแหน่ง

และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนไม่เกินสามคน โดยรวมทั้งหมดแล้วมีกรรมการไม่เกินสิบห้าคน มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรในระดับจังหวัด และติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติการของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรในระดับจังหวัด รวมทั้งพิจารณาข้อเสนอแนะและวินิจฉัย วางลำดับขั้นตอนในการแก้ไขสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงในท้องที่เสนอต่อ กอ.รมน.ภาค รวมทั้งกำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรในระดับจังหวัด และปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการรักษาความมั่นคงภายในภาคมอบหมาย

ให้จัดตั้งกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “กอ.รมน.จังหวัด” เป็นหน่วยงานขึ้นตรงต่อ กอ.รมน.ภาค มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด ซึ่ง กอ.รมน.จังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในงานราชการของคณะกรรมการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด จัดระเบียบความมั่นคงภายในจังหวัดและปฏิบัติงานตามที่ กอ.รมน.ภาคมอบหมาย

๑.๖ ให้มีคณะกรรมการรักษาความมั่นคงภายในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ และกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอื่นรวมแล้วมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคนเป็นกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรในท้องที่กรุงเทพมหานคร ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติการของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในกรุงเทพมหานคร และพิจารณาข้อเสนอแนะ และวินิจฉัยจัดลำดับขั้นตอนในการแก้ไขสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงในท้องที่ เสนอต่อคณะกรรมการรักษาความมั่นคงภายในภาคหนึ่ง รวมทั้งกำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรในกรุงเทพมหานคร และปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการรักษาความมั่นคงภายในภาคหนึ่งมอบหมาย

ให้จัดตั้งกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในกรุงเทพมหานคร เรียกโดยย่อว่า “กอ.รมน.กทม.” เป็นหน่วยงานราชการขึ้นตรงต่อ กอ.รมน.ภาค โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่รับผิดชอบในงานราชการของคณะกรรมการรักษาความมั่นคงภายในกรุงเทพมหานคร จัดระเบียบความมั่นคงในท้องที่กรุงเทพมหานครรวมทั้งปฏิบัติงานตามที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาคหนึ่งมอบหมาย

๑.๗ กำหนดหลักการ วิธีการ และเงื่อนไข การปฏิบัติหน้าที่ในการแก้ไขสถานการณ์อันเป็นภัยต่อความมั่นคงในราชอาณาจักรเมื่อปรากฏว่ามีการกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร โดยแบ่งออกเป็นกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ให้ กอ.รมน. มีอำนาจบังคับบัญชาหน่วยงานของรัฐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน แก้ไข ปราบปราม ระงับ ยับยั้งการกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร รวมถึงการฟื้นฟูและการช่วยเหลือประชาชน

(๒) ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อให้การกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคงในราชอาณาจักรยุติลงได้โดยเร็วหรือป้องกันมิให้เกิดเหตุร้ายแรงขึ้น ให้ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในมีอำนาจออกข้อกำหนด เพื่อการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรตามความเหมาะสมและจำเป็น

นอกจากนี้ยังได้กำหนดมาตรการเกี่ยวกับการดำเนินคดีกับผู้ต้องหาในกรณีที่มีการกระทำความผิดต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร ถ้าพนักงานสอบสวนเห็นว่าผู้ต้องหารายใดได้กระทำความผิดไปเพราะหลงผิด หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือมีเหตุที่ไม่สมควรดำเนินคดีกับผู้ต้องหาคนใด ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนสำหรับผู้ต้องหาคนนั้น พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ถ้าผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในเห็นชอบด้วยกับความเห็นของพนักงานสอบสวน ให้ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ต้องหาปฏิบัติแทนการถูกฟ้องคดี โดยให้ผู้ต้องหานั้นเข้ารับการอบรมในสถานที่ที่กำหนดระยะเวลาไม่เกินหกเดือน และจะกำหนดเงื่อนไขให้มารายงานตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นครั้งคราวตามที่กำหนดด้วยก็ได้ แต่จะกำหนดระยะเวลาที่ให้มารายงานตัวเกินหนึ่งปีไม่ได้

กำหนดให้ ผอ.รมน.ภาค ผอ.รมน.จังหวัด หรือ ผอ.รมน.กทม. โดยความเห็นชอบของ ผอ.รมน. มีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีพฤติกรรมาว่าจะเป็นภัยต่อความมั่นคงในราชอาณาจักรออกจากพื้นที่ที่กำหนด และห้ามมิให้เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ภายในระยะเวลาหรือเงื่อนไขตามที่กำหนด และกำหนดให้เจ้าพนักงานและผู้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ต้องรับผิดทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หากเป็นการกระทำโดยสุจริต ไม่เลือกปฏิบัติ และไม่เกินสมควรแก่เหตุหรือไม่เกินกว่ากรณีจำเป็น แต่ไม่ตัดสิทธิผู้เสียหายที่จะเรียกร้องค่าเสียหายตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

๑.๘ กำหนดให้เจ้าพนักงานที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ได้สิทธิประโยชน์ตามคำสั่ง ระเบียบ และประกาศของ กอ.รมน. โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังนอกเหนือจากสิทธิประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนด

๒. ความเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ มีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. .... ที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอ โดยมีประเด็นข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไปด้วย ดังนี้

๒.๑ ข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี

(๑) อำนาจหน้าที่ของกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) ตามร่างมาตรา ๑๒ (๒) ซึ่งกำหนดเกี่ยวกับการจัดระเบียบความมั่นคงทั้งทางบกและทางทะเลนั้น ควรพิจารณาว่าจะต้องเพิ่ม “ทางอากาศ” ด้วยหรือไม่

(๒) การให้อำนาจผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในตามร่างมาตรา ๒๕ และร่างมาตรา ๒๖

LIRT

๑) จะกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จึงควรกำหนดให้ใช้ด้วยความระมัดระวัง แต่ยังคงให้มีความคล่องตัวและเมื่อได้ใช้อำนาจแล้วควรต้องรายงานให้คณะกรรมการรักษาความมั่นคงภายในทราบด้วย

๒) การตรวจค้นบุคคล ยานพาหนะ และสถานที่ ควรกำหนดระดับผู้เป็นหัวหน้าในการตรวจที่เหมาะสม

๓) การกำหนดให้นำอาวุธมามอบให้เป็นการชั่วคราว ควรพิจารณาเกี่ยวกับอาวุธที่มีลักษณะเป็นของสะสมและมีราคาสูงซึ่งอาจยุ่งยากในการเก็บรักษา

๔) การห้ามชุมนุมจะกระทบกับเสรีภาพของประชาชนอย่างมาก จึงควรกำหนดขอบเขตให้ชัดเจนว่ากรณีใดที่สามารถห้ามการชุมนุมได้

(๓) การกำหนดให้การกระทำตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองตามร่างมาตรา ๓๖ มีความเหมาะสมหรือไม่

(๔) การกำหนดให้เจ้าพนักงานและผู้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับเจ้าพนักงานไม่ต้องรับผิดชอบเป็นการทำที่สุจริตตามร่างมาตรา ๓๗ มีความเหมาะสม แต่ควรกำหนดเพิ่มเติมว่ากรณีเป็นการกระทำไม่สุจริตให้มีโทษสูงกว่าปกติด้วยเพื่อมิให้ใช้อำนาจไปในทางกลั่นแกล้งผู้อื่น

(๕) การใช้อำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ สามารถกำหนดเฉพาะท้องที่ได้ ควรกำหนดแนวทางดังกล่าวไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย

(๖) ควรศึกษา ติดตามแนวทางเกี่ยวกับการกำหนดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของสภาร่างรัฐธรรมนูญ และควรศึกษากฎหมายและเหตุผลในการตรากฎหมายในเรื่องเดียวกันนี้ของต่างประเทศ เช่น อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา เป็นต้น ประกอบด้วย รวมทั้งควรเตรียมชี้แจงถึงเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายฉบับนี้เพื่อมิให้มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศ

๒.๒ ความเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงานอื่น

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. .... มีความเห็นและข้อสังเกตแบ่งออกได้ ๒ กรณี ดังนี้

(๑) เห็นชอบตามหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติโดยไม่มีความเห็นหรือข้อสังเกตเพิ่มเติม ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงกลาโหม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสำนักงานอัยการสูงสุด

(๒) มีความเห็นและข้อสังเกต ได้แก่ หน่วยงานดังต่อไปนี้

๑) สำนักงาน ก.พ.ร. มีข้อสังเกตในส่วนที่เกี่ยวกับบทบาทของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (ตามร่างมาตรา ๑๐) ที่กำหนดให้มีบทบาทเป็นองค์กรกลางในการอำนวยการและประสานการปฏิบัติในการนำนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงของรัฐและวาระแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ อาจมีความซ้ำซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

ตาม (๓) ของข้อ ๑ แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่กำหนดว่า “อำนาจการและประสานการปฏิบัติตามนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติกับหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิชาการและสถาบันการศึกษาให้สอดคล้องกันและมีบูรณาการ” จึงควรพิจารณากำหนดให้มีความชัดเจนและไม่เป็นการซ้ำซ้อนด้วย

๒) สำนักงานประมาณ มีข้อสังเกตดังนี้

(ก) ร่างมาตรา ๙ การกำหนดให้กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) เป็นหน่วยงานในสำนักงานนายกรัฐมนตรีนั้น ควรพิจารณาตามภารกิจที่ กอ.รมน. รับผิดชอบ หากเป็นภารกิจที่ต้องดำเนินการในลักษณะเป็นงานประจำอย่างต่อเนื่องก็สมควรกำหนดให้เป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมหรือเทียบเท่า และเป็นนิติบุคคลที่มีการกำหนดโครงสร้างหน่วยงานโดยจัดทำเป็นกฎกระทรวง มีอัตรากำลังบุคลากรของตนเอง รวมทั้งขอรับการจัดสรรงบประมาณและบริหารงบประมาณของหน่วยงานให้เหมาะสมสอดคล้องกับการปฏิบัติภารกิจด้านความมั่นคง

(ข) ร่างมาตรา ๙ และมาตรา ๑๓ ที่กำหนดให้ผู้บัญชาการทหารบก ซึ่งเป็นข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหมเป็นผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน และให้เสนาธิการทหารบกเป็นเลขาธิการ กอ.รมน. นั้น มีลักษณะที่มีการดำรงตำแหน่งทางราชการ ๒ ตำแหน่งควบคู่กัน จึงสมควรพิจารณาให้มีความชัดเจนทั้งฐานะของ กอ.รมน. และการดำรงตำแหน่งในทางราชการ ทั้ง ๒ ตำแหน่งดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารราชการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(ค) ร่างมาตรา ๑๔ กำหนดให้ผู้บัญชาการรักษาความมั่นคงภายใน มีอำนาจทำนิติกรรม ฟ้องคดี และดำเนินการทั้งปวงเกี่ยวกับคดีอันเกี่ยวเนื่องกับภารกิจของ กอ.รมน. โดยกระทำในนามของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในขณะที่ร่างมาตรา ๙ กำหนดให้กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในเป็นหน่วยงานในสำนักงานนายกรัฐมนตรีที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีซึ่งอาจไม่สอดคล้องกัน จึงควรพิจารณาในหลักการของการจัดโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการและความรับผิดชอบ เมื่อ กอ.รมน. สามารถทำนิติกรรมได้ก็ควรเป็นไปในนามของ กอ.รมน. จึงจะเป็นการถูกต้องและเหมาะสม

๓) สำนักงาน ก.พ. มีข้อสังเกตดังนี้

(ก) การจัดตั้งกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน เป็นหน่วยงานในสำนักงานนายกรัฐมนตรีขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นหน่วยงานในฝ่ายพลเรือน โดยมีผู้บัญชาการทหารบกซึ่งเป็นข้าราชการทหารรับผิดชอบเป็นผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน และบังคับบัญชาข้าราชการทำหน้าที่บูรณาการและประสานการปฏิบัติงานร่วมกับส่วนราชการฝ่ายพลเรือน ข้าราชการทหาร และข้าราชการตำรวจ นั้น เห็นควรกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และสายการบังคับบัญชาให้ชัดเจนเพื่อมิให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ

(ข) กรณีการจัดตั้ง กอ.รมน. ตามร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งจำเป็นต้องมีกรอบอัตรากำลังปฏิบัติงานด้านการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร ซึ่งเป็นภารกิจที่มีความสำคัญด้วยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ตามนโยบายสำคัญของรัฐ และมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ เห็นควรให้หน่วยงานดังกล่าวร่วมกับสำนักงาน ก.พ. พิจารณากำหนดกรอบอัตรากำลังให้เหมาะสมสอดคล้องกับความจำเป็นของภารกิจ

(ค) การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานตามร่างพระราชบัญญัตินี้ กรณีที่เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เห็นสมควรกำหนดให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ เห็นควรให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนี้

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. .... ซึ่งผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. .... พร้อมกับความเห็นและข้อสังเกตของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับได้พิจารณาคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๒๐๕/๒๕๔๙ เรื่อง การจัดตั้งกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ แล้ว เห็นสมควรปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสียใหม่เพื่อให้เกิดความชัดเจนเหมาะสม และสอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๒๐๕/๒๕๔๙ รวมทั้งมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรให้เกิดประสิทธิภาพและกระชับสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ โดยได้ตัดอำนาจพิเศษที่กำหนดตามร่างเดิมออกทั้งหมด เพราะอำนาจพิเศษเหล่านั้นเป็นมาตรการเดียวกับพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ฉะนั้น เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนในการใช้อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ จึงปรับปรุงร่างใหม่ทั้งหมดโดยให้ กอ.รมน. มีหน้าที่ในการป้องกันและระงับเหตุเบื้องต้น แต่หากสถานการณ์รุนแรงขึ้นก็ต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อให้รัฐบาลมีอำนาจเต็มที่ในการระงับเหตุโดยมิใช่เป็นอำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน.

สำหรับร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. .... ที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาปรับปรุงนั้น มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๓.๑ การจัดตั้งกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร

๑) กำหนดให้มีการจัดตั้งกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร เรียกโดยย่อว่า “กอ.รมน.” ขึ้นในสำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร โดย กอ.รมน. จะมีฐานะเป็นส่วนราชการรูปแบบเฉพาะอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี โดยมีวิธีการปฏิบัติราชการและการบริหารงาน การจัดโครงสร้าง การแบ่งส่วนงานและอำนาจหน้าที่ของส่วนงานภายใน กอ.รมน. หรือจะเป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดสำหรับในการบริหารงานของ กอ.รมน.

๒) กำหนดให้นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลเป็นผู้บัญชาการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างใน กอ.รมน. และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ กอ.รมน. โดยมีผู้บัญชาการทหารบกเป็นรองผู้บัญชาการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร และได้กำหนดให้มีผู้ช่วยผู้บัญชาการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร ที่ผู้บัญชาการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรแต่งตั้งตามความเหมาะสม ตามโครงสร้างและการแบ่งส่วนงานภายในของ กอ.รมน.

LIART

๓) ได้กำหนดให้มีเลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร ซึ่งผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรแต่งตั้งจากเสนาธิการทหารบก รับผิดชอบงานอำนวยการ และธุรการของ กอ.รมน. ด้วย

๔) ในการปฏิบัติงานของรองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และเลขาธิการ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร มีอำนาจบังคับบัญชา ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง ใน กอ.รมน. รองจากผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรกำหนด

๓.๒ อำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน.

ในสถานการณ์ปกติ กอ.รมน. จะมีอำนาจหน้าที่ในการติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินแนวโน้มของสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคามด้านความมั่นคงในราชอาณาจักร และรายงาน คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่อำนวยการในการรักษาความมั่นคงใน ราชอาณาจักร สำหรับเรื่องที่คณะรัฐมนตรี หรือสภาความมั่นคงแห่งชาติมอบหมาย

๓.๓ คณะกรรมการอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร

กำหนดให้มีคณะกรรมการอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร คณะหนึ่ง ที่มีอำนาจหน้าที่กำกับ ให้คำปรึกษาและเสนอแนะต่อ กอ.รมน. ในการปฏิบัติงานในอำนาจ หน้าที่ของ กอ.รมน.

๓.๔ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรในพื้นที่

เนื่องด้วยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร ส่วนที่สำคัญในการป้องกัน แก้ไข หรือควบคุมสถานการณ์มิให้เกิดการกระทำใดอันกระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร ได้แก่ การรักษา ความมั่นคงในเขตพื้นที่ต่าง ๆ เพราะจะเป็นการป้องกัน แก้ไข หรือควบคุมสถานการณ์ที่จะไม่ก่อให้เกิด หรือบรรเทาความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในเบื้องต้น รวมทั้งนโยบายที่จะให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมใน การรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร ส่งเสริมการให้ประชาชนตระหนักในหน้าที่ที่ต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่ง ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ สร้างความรักความสามัคคีของคนในชาติ ซึ่งจากหลักการดังกล่าว ได้กำหนดให้มีกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรในพื้นที่ขึ้น โดยแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ ได้แก่

(๑) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค

(๒) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด

๓.๕ ภารกิจการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรเฉพาะเรื่องของ กอ.รมน.

ในกรณีที่ปรากฏเหตุการณ์อันกระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร แต่ยังไม่มีความจำเป็นต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้ กอ.รมน. เป็นผู้รับผิดชอบในการป้องกันปราบปราม ระงับ ยับยั้ง และแก้ไขหรือ บรรเทาเหตุการณ์ซึ่งกระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักรนั้นภายในพื้นที่ที่กำหนดได้ โดยคณะรัฐมนตรี อาจออกข้อกำหนดเพื่อให้ใช้อำนาจพิเศษบางประการเกี่ยวกับการควบคุมดูแลพื้นที่ให้อยู่ในความสงบ เรียบร้อยได้

ในกรณีที่มีการกระทำความผิดภายในเขตพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ กอ.รมน. ดำเนินการ และปรากฏว่าผู้ต้องหาคนใดได้กระทำความผิดอันมีผลกระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักรตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดเพราะหลงผิด หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ได้กำหนดมาตรการเพื่อการเปิดโอกาสให้ผู้ต้องหานั้นกลับตัวจะเป็นประโยชน์ต่อการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร โดยให้มีการอบรมและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด

นอกจากนั้น ได้กำหนดมาตรการคุ้มครองและสิทธิประโยชน์ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ภายในพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ กอ.รมน. ดำเนินการ โดยการช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับค่าตอบแทนพิเศษหรือช่วยเหลือผู้ได้รับบาดเจ็บ นอกจากนี้ยังคุ้มครองพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย ถ้าได้กระทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยมีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นการกระทำที่พอสมควรแก่เหตุ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ได้รับความเสียหายที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากทางราชการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ และให้นำไปใช้บังคับกับผู้ช่วยเหลือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยโดยอนุโลม

ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตามบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. ....

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๕๐

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร
พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความมั่นคงแห่งชาติ*

ความหมายของความมั่นคงแห่งชาติ

ความหมายของคำว่า "ความมั่นคง" และ "ความมั่นคงแห่งชาติ" ซึ่งจะกล่าวต่อไปนี้เป็นความหมายที่ท่านผู้ทรงคุณวุฒิได้กล่าวไว้ในที่ต่างๆ ซึ่งจะนำมาแสดงให้ปรากฏ เพื่อพิจารณาประกอบกับหลักการตามแนวทางทฤษฎีที่ได้กล่าวมาแล้ว ทั้งนี้เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเพื่อช่วยให้การจำกัดความตามความหมายของคำที่จะต้องนำไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับเรื่องของยุทธศาสตร์ชาติ เป็นไปในลักษณะที่มีความสมบูรณ์ ชัดเจน กะทัดรัด และครอบคลุมสาระสำคัญของคำว่าความมั่นคงได้ครบถ้วน กล่าวคือ "ความมั่นคง" "Security" ตามพจนานุกรม Webster's Third New International Dictionary คำว่า..."SECURITY"

The quality or state of being secure: as

A: freedom from danger: SAFETY

B: freedom from fear, anxiety or care

C

1: freedom from uncertainty or doubt: CONFIDENCE, ASSURANCE

2: sureness of technique

D: basis for confidence: GUARANTEE

E: FIRMNESS: DEPENDABILITY, STABILITY

เมื่อมารวมเป็นความมั่นคงแห่งชาติแล้ว มีความเห็นต่างๆ กัน ดังนี้

จากพจนานุกรมทหารอากาศสหรัฐฯ NATIONAL SECURITY: The condition of a nation when it is reasonably free from possible military invasion or attack or free from effective political or economic sabotage, to the end that it remains able to pursue its national objectives without encountering effective outside interference.

ความมั่นคงแห่งชาติ คือ สภาวะของชาติที่ปลอดภัยจากการรุกรานทางทหารหรือการโจมตีทางทหาร หรือปลอดภัยการบ่อนทำลายทางการเมืองหรือเศรษฐกิจ จนสามารถดำรงความเป็นชาติอยู่ได้เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์แห่งชาติโดยไม่ต้องเผชิญกับการแทรกแซงอย่างได้ผลจากภายนอกประเทศ

ความมั่นคงแห่งชาติ คือ วัตถุประสงค์แห่งชาติขั้นต้น ซึ่งได้แก่การป้องกันประเทศ พลเมือง และวิถีชีวิตของประชาชนให้รอดพ้นจากการรุกรานหรือการคุกคาม ปัจจุบันความมั่นคงแห่งชาติเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของยุทธศาสตร์ระดับชาติ (Over All National Strategy) เพื่อที่จะใช้ทรัพยากรของชาติทุกอย่างให้เป็นประโยชน์ทรัพยากรเหล่านี้ รวมถึงัยทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมจิตวิทยา

* ที่มา: ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ (นพ. ๑๑๐๒)

(Psychological) และการทหาร โดยเราจะรู้ได้ในทันทีว่าปัจจัยทั้งหมดนี้มีความสัมพันธ์กัน อย่างใกล้ชิด สนับสนุนซึ่งกันและกัน และแยกออกจากกันไม่ได้ การทหารต้องอาศัยเศรษฐกิจ ทั้งการทหารและเศรษฐกิจจัดว่าเป็นส่วนสำคัญของจิตวิทยาทางจริยธรรม และการใช้ปัจจัย ทั้งสามประการนี้ร่วมกันอย่างได้ผล ถือว่าเป็นเรื่องทางการเมืองซึ่งถูกกำหนดโดยหลักการ ทางการเมืองและการดำเนินการทางการเมือง ซึ่งดำเนินการโดยผ่านโครงการทางการเมืองของชาติ ความมั่นคงแห่งชาติ แปลมาจากคำภาษาอังกฤษ “National Security” แท้จริงคำว่า “Security” น่าจะแปลว่าความปลอดภัย

ส่วนความมั่นคงจะตรงกับคำว่า “Firmness” หรือ “Steadiness” หรือ “Permanence” ซึ่งได้กล่าวมาแต่ตอนต้น ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับก่อนๆ มีคำว่า “ความมั่นคง ของรัฐ” พระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ๒๕๕๕ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๙ ตอนที่ ๖) ใช้คำว่า “ความมั่นคง” หรือ “ความปลอดภัยแห่งชาติราชอาณาจักร”

และตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ๒๕๕๕ ได้วิเคราะห์ ศัพท์ “ความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร” ไว้ว่า หมายถึง “การให้อิสรภาพของชาติหรือสวัสดิภาพ ของประชาชนอยู่ในความมั่นคงและปลอดภัย” รวมถึงตลอดถึงการให้ประเทศดำรงอยู่ในการปกครอง ระบบประชาธิปไตย ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า ความมั่นคงแห่งชาติหรือความมั่นคงของรัฐ หมายถึง “การที่ชาติ หรือรัฐมีเอกราช สวัสดิภาพของประชาชนอยู่ในความปลอดภัยประชาชนอยู่ดีมีสุข มีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันมีระเบียบวินัยและมีวัฒนธรรม”

ปัจจัยสำคัญอันเป็นหลักของความมั่นคงแห่งชาติมีอยู่ ๕ ประการ คือ

๑. ด้านการเมือง ได้แก่ มีรัฐบาลบริหารประเทศโดยชอบด้วยวิถีทางแห่งระบอบการปกครอง รัฐบาลมีเสถียรภาพและปราศจากการบงการหรือบังคับข่มขู่จากประเทศภายนอก รัฐบาลบริหาร ประเทศเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์แห่งชาติ จัดระบบงานราชการให้มีประสิทธิภาพและปราบปราม การแสวงหาประโยชน์ในทางมิชอบ

๒. ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ จัดให้การประกอบการทางเศรษฐกิจมีความเจริญก้าวหน้า ส่งเสริม ให้ประชาชนมีผลประโยชน์จากรายได้ทางเศรษฐกิจโดยยุติธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในฐานะ ของบุคคลทางเศรษฐกิจจัดการให้เงินตรามีเสถียรภาพ

๓. ด้านสังคมจิตวิทยา ได้แก่ ส่งเสริมการศึกษาอบรมและการวิจัยตลอดจนวิชาชีพ บำรุงส่งเสริมระเบียบวินัยและวัฒนธรรม เสริมสร้างให้ประชาชนมีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่ง ใจเดียวกัน จัดการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล การสาธารณสุข การอนามัย และสังคมสงเคราะห์ ให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ

๔. ด้านการทหาร ได้แก่ จัดให้มีกำลังรบ อาวุธยุทโธปกรณ์เพียงพอแก่การป้องกันรักษา เอกราชของชาติฝึกกำลังรบให้มีสมรรถภาพ มีระเบียบวินัย มีความกล้ากล้า ตลอดจนทำนุบำรุง

ให้ทหารกองหนุนอยู่ในสภาพพร้อมรบอยู่เสมอ (เช่น เรียกเข้ารับการฝึกในยามปกติเป็นครั้งคราว เรียกเข้าฝึกพร้อมกับกองทัพประจำการในการประลองยุทธในสนาม)

๕. **ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี** การพลังงานและสิ่งแวดล้อม จะต้องกำหนด มีนักวิชาการมารู้จักหาพลังงานทดแทน และรู้จักปลูกพืชที่ทนแดด ทนฝน ทนแมลงกัดกินได้ เป็นต้น

ความคิดของนักวิชาการอื่น ๆ กล่าวว่า

ความมั่นคงของชาติ คือ ความมั่นคงของแกนทั้งสาม ซึ่งได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สามแกนนี้เป็นรากแก้วของชาติ ประสานกันอยู่ในลักษณะของรูปสามเหลี่ยมปริมาตร ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๑. **พระมหากษัตริย์** คือ สถาบันรากแก้ว เป็นศูนย์รวมของศรัทธาประชาชน ทำให้ชาติ เกิดความเป็นปึกแผ่น มั่นคง เราต้องเทิดทูน อย่าทำให้เศร้าหมอง

๒. **ศาสนา** คือ สถาบันรากแก้วของชาติ เป็นศูนย์รวมของศรัทธาประชาชน ทำให้เกิด ความเป็นปึกแผ่นมั่นคง เราต้องลดสิ่งที่ทำให้เสื่อม และต้องขยายการเผยแผ่ และการอบรม ศาสนธรรมและศีลธรรมออกไป โดยเฉพาะในสถาบันการศึกษาของเยาวชนทั้งเล็กและใหญ่

๓. **ชาติ (ประชาชน)** คือ พื้นฐาน ชาติเกิดจากประชาชน ประชาชนเป็นพื้นฐานของประเทศ ที่จะต้องเสริมสร้างให้มีความมั่นคงไม่แตกแยก เพราะต้องเป็นฝ่ายรับรองความเป็นประเทศชาติ

สถาบันพระมหากษัตริย์กับสถาบันศาสนา เป็นรากแก้วของศรัทธาประชาชน เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวประชาชนไว้ด้วยกัน ให้มีความเป็นปึกแผ่นแน่นหนา สถาบันทั้งสองนี้ ไม่เคลื่อนย้ายเปลี่ยนแปลงยืนอยู่กับที่อย่างมั่นคงถาวร

การดำรงไว้ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์ของสถาบันพระมหากษัตริย์

พระมหากษัตริย์ดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะตามรัฐธรรมนูญ ผู้ใดจะละเมิดมิได้ จะต้องรักษาไว้ตลอดกาล

การดำรงไว้ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์ของสถาบันศาสนา

ศาสนา คือ อุดมการณ์ทางใจ ซึ่งช่วยบ่มจิตประชาชนให้เกิดความเชื่อมั่นในสิ่งเดียวกัน และความเชื่อมั่นนี้ทำให้เกิดความศักดิ์สิทธิ์ที่ก่อให้เกิดพลังร่วมของจิตที่หมายถึงความเป็นปึกแผ่นมั่นคง ของมวลชนผู้เป็นพื้นฐานของประเทศชาติ ความศักดิ์สิทธิ์ของศาสนาที่เกิดความเชื่อมั่นของมวลชน ต้องเจริญอยู่และดำรงอยู่อย่างมั่นคงจะปล่อยให้เสื่อมโทรมไม่ได้ ถ้าความศักดิ์สิทธิ์ของศาสนาเสื่อม ศรัทธาของมวลชนก็เสื่อม ความเป็นปึกแผ่นก็พลอยเสื่อมไปด้วย ซึ่งหมายถึง ความเสื่อม ของความมั่นคงแห่งชาติ

การที่จะให้ประชาชนมีความสุขสมบูรณ์ซึ่งเรียกว่า ฝาสุขสมบูรณ์ (Well being) จะต้อง ช่วยกันเร่งการพัฒนาเศรษฐกิจ ให้ประชาชนมีฐานะระดับปานกลาง ปราศจากการอดอยากไร้ให้ได้ อย่างน้อยๆ ก็คือ อยู่อย่างพอกินพอใช้ เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาตินี้ ท่าน พล.อ.อ.สิทธิ เศวตศิลา

อดีตเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติกล่าวว่า "ความมั่นคงแห่งชาติ" (ตามนิยามในร่างพระราชบัญญัติความมั่นคงแห่งชาติ) ความมั่นคงแห่งชาติ หมายถึง การให้อิทธิพลของชาติ บุรณภาพของดินแดน และสวัสดิภาพของประชาชนอยู่ในความมั่นคงและปลอดภัย รวมตลอดถึงการให้ประเทศดำรงอยู่ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ความมั่นคงแห่งชาติของประเทศในลักษณะของรูปธรรม ซึ่งได้แก่ ชาติ-รัฐ ประเทศ และสังคม อันเป็นลักษณะรวม กล่าวคือ

๑. **ชาติ (Nation)** เป็นศัพท์ที่เน้นถึงคนที่มีวัฒนธรรมร่วมกัน มีเชื้อสายเดียวกัน มีความรู้สึกร่วมกันในสายเลือด และมีประวัติศาสตร์ร่วมกัน อยู่ในรัฐเดียวกัน อยู่ภายใต้ประมุขของรัฐคนเดียวกัน ภายใต้ธงชาติผืนเดียวกัน

รัฐ (State) เป็นศัพท์ที่เน้นทางการเมืองและการรับรองของนานาชาติ รัฐทำให้ชาติเป็นชาติอย่างเต็มภาคภูมิ และรัฐก็คือชาติที่มีการจัดเป็นรูปองค์การอิสระขึ้นเป็นประเทศ

ประเทศ (Country) เป็นศัพท์ที่เน้นทางภูมิศาสตร์ หมายถึง การมีแคว้นแคว้นแดนดินอันเป็นที่รวมของชนชาติของรัฐหรือเป็นที่รวมของสังคมขนาดใหญ่

สังคม (Society) เป็นศัพท์ที่เน้นถึงสภาพความเป็นอยู่ของหมู่คนที่คบค้าสมาคมกันอยู่ ดังนั้นเมื่อกล่าวถึงความมั่นคงแห่งชาติจึงอาจกล่าวว่าเป็นความมั่นคงของสังคมก็ได้

๒. องค์ประกอบของชาติ-รัฐ ในส่วนที่เกี่ยวกับความมั่นคงจะประกอบด้วย ดินแดน ประชากร รัฐบาล ความมีเอกราช และการรับรองของสังคมนานาชาติ ประเทศจะมีความมั่นคงหรือไม่เพียงใด ย่อมพิจารณาได้จากองค์ประกอบเหล่านี้ กล่าวคือ

- **ดินแดน** ความมั่นคงของดินแดน คือ การไม่สูญเสียบุรณภาพแห่งดินแดน แต่การสูญเสียบุรณภาพแห่งดินแดนในลักษณะของการยึดครองทั้งประเทศ เช่น ในยุคที่มีการล่าเมืองขึ้น คือ ยุคจักรวรรดินิยมนั้น บัดนี้ ดูจะเป็นเรื่องล้าสมัยเสียแล้ว จักรวรรดินิยมเป็นลัทธิการเมืองลัทธิหนึ่ง ซึ่งผูกพันอยู่กับระบบเศรษฐกิจที่เรียกว่าระบบ "พาณิชยนิยม" ยุคจักรวรรดินิยมเป็นยุคในประวัติศาสตร์แห่งนโยบายเศรษฐกิจที่มีนโยบายการเมืองแฝงอยู่ด้วยหลายประการ เช่น นโยบายขยายอำนาจโดยการค้า โดยรัฐเข้ามาเกี่ยวข้องในการค้าเองด้วยการผูกขาดเพื่อประโยชน์แห่งความรู้สึกทางชาตินิยม ระบบพาณิชยนิยมได้นำชาติต่างๆ ในยุโรปไปสู่การแสวงหาเมืองขึ้นเพื่อจะได้ซื้อวัตถุดิบได้ในราคาถูกหรือนำสินค้าที่ประเทศเจ้าของเมืองขึ้นผลิตได้ไปแลกกับวัตถุดิบในลักษณะที่ปราศจากความเป็นธรรม ทั้งนี้ โดยอาศัยอำนาจกดราคาเอาตามใจชอบ

- **ประชากร** ประชากรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของชาติ-รัฐ และของประเทศ เพราะรัฐจะมีขึ้นไม่ได้ถ้าดินแดนที่ไม่มีประชากรที่เป็นคนของชาติ ความมั่นคงแห่งชาติในเรื่องของประชากรขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจ การศึกษา ความรู้ ความสามารถหรือทักษะ ตลอดจนจริยธรรมและความสามัคคีของประชากรภายในชาติ เพราะเรื่องต่างๆ เหล่านี้จะทำให้เขาทั้งหลายครองชีวิตอยู่ได้ด้วยดีด้วยความปกติสุข ประชากรภายในชาติ-รัฐ อาจแตกต่างกันบ้างในเรื่อง เชื้อชาติ

LIRT

ศาสนา ศิวพรณ วรณะ หรือแม่แต่ ทัศนะ อุดมการณ์ และปรัชญาในการครองชีวิต แต่ถ้ามีความสมัคสมานสามัคคีชาติก็มั่นคงได้

- **รัฐบาล** รัฐบาลเป็นสถาบันทางการเมืองของชาติที่รัฐจะขาดเสียมิได้ รัฐบาลเป็นเครื่องมือที่รัฐจะใช้ดำเนินการตามความตั้งใจของประชากร ประชากรที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มอยู่ในดินแดนที่มีขอบเขตที่แน่นอนแห่งหนึ่ง จะยังไม่มีสภาพเป็นรัฐจนกระทั่งได้มีองค์การทางการเมืององค์การหนึ่งเกิดขึ้น คือ รัฐบาล องค์การนี้อาจจะแตกต่างกันไปในรูปลักษณะตามความเหมาะสมของแต่ละรัฐ, รัฐบาลเป็นองค์การของรัฐที่จะพิทักษ์ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประชากรภายในรัฐ พิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของรัฐ สถาปนาความยุติธรรมและป้องกันการรุกรานจากรัฐอื่น รัฐบาลเป็นองค์การที่จะบริหารงานในชาติ-รัฐให้มีความมั่นคง แต่ความมั่นคงแห่งชาติในเรื่องของรัฐบาลขึ้นอยู่กับเสถียรภาพของรัฐบาลเอง เพราะเสถียรภาพของรัฐบาลจะทำให้ประชากรรู้สึกว่าการเมืองของรัฐปราศจากความผันผวน เมื่อปราศจากความผันผวนในทางการเมือง รัฐบาลก็มีเสถียรภาพและสามารถที่จะบริหารงานของชาติให้เกิดความมั่นคงได้

- **เอกราช** ประเทศที่มีเอกราช คือ ประเทศที่มีได้ตกไปอยู่ภายใต้การปกครองของประเทศอื่น ชาติอื่นหรือรัฐอื่น มีอิสระที่จะดำเนินการปกครองตนเอง มีอำนาจอธิปไตยที่จะดำเนินการทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยปราศจากการบงการจากชาติอื่น มีความเสมอภาคในการติดต่อสัมพันธ์กับองค์การระหว่างประเทศ ดังนั้นความมั่นคงแห่งชาติของประเทศในเรื่องเอกราชก็คือ การไม่สูญเสียเอกราช สามารถดำเนินการทั้งปวงของประเทศได้โดยเสรี

ความมั่นคงแห่งชาติของประเทศในเรื่องเอกราช ปัจจุบันมีความหมายรวมถึงความมั่นคงของดินแดนด้วย เพราะหากสูญเสียดินแดนไปแม้เพียงบางส่วนอำนาจอธิปไตยเหนือดินแดนแห่งนั้นก็ดี ผลประโยชน์ต่าง ๆ ก็ดี ย่อมสูญเสียไปด้วย นอกจากนั้น คำว่าเอกราชในที่นี้ยังรวมถึงความมีเอกราชทางเศรษฐกิจและทางวัฒนธรรมด้วย การเมืองระหว่างประเทศระดับโลกซึ่งแข่งอิทธิพลกันอยู่ทุกวันนี้มักจะไม่สนใจต่อการที่จะช่วงชิงดินแดนเท่ากับการแผ่อิทธิพลทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม เพราะการได้มาซึ่งดินแดนของอีกรัฐหนึ่งย่อมยุ่งยากต่อการปกครองและเป็นภาระแก่รัฐบาลที่ได้ดินแดนของรัฐอื่นมาครอบครอง

- **การรับรองโดยสังคมนานาชาติ** ความมั่นคงแห่งชาติของประเทศจะมีผลสมบูรณ์ประเทศนั้นๆ จะต้องได้รับการรับรองในความมีเอกราชและอธิปไตยจากสังคมนานาชาติ ชาติใดรัฐใดก็ตาม มีองค์ประกอบของชาติ-รัฐนั้น จะมีความมั่นคงอย่างครบถ้วนดังกล่าวมาแล้ว แต่ถ้าขาดการรับรองจากสังคมนานาชาติย่อมแสดงว่าชาติ-รัฐนั้นๆ ขาดความเชื่อถือ และขาดการดำรงความสัมพันธ์ในสภาพปกติระหว่างรัฐ ฉะนั้นจะถือว่าชาติ-รัฐนั้นมีความมั่นคงเพียงพอที่จะดำเนินการระหว่างประเทศไม่ได้ ด้วยเหตุนี้การทูตหรือการเจริญทางไมตรีระหว่างประเทศในอันที่จะผูกมิตรกับนานาชาติ จึงมีความสำคัญต่อความมั่นคงแห่งชาติของประเทศเป็นอย่างยิ่ง ความมั่นคงแห่งชาติของประเทศในลักษณะนามธรรม ความมั่นคงแห่งชาติของประเทศในลักษณะทางรูปธรรมซึ่งหมายถึงในรูปลักษณะที่จับต้องได้หรือมองเห็นได้ จึงต้องมุ่งไปยังความมั่นคงของประชากรภายในประเทศ ซึ่งอาจมองไปในรูปของปัจเจกชนโดยตรงซึ่งรวมกันอยู่เป็นชาติ เป็นประเทศ

หรือมองในรูปของความมั่นคงของสังคมโดยรวม กล่าวคือ คนในสังคมจะเกาะกลุ่มรวมกันอยู่ได้อย่างมั่นคงแน่นอนหากเราที่มีความสมัครสมานสามัคคีกลมเกลียวเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างชาติหรือเผชิญกับข้าศึกอริราชศัตรู ช่วยกันปกป้องคุ้มครองดินแดน รักษาเอกราชอธิปไตยเหล่านี้ได้ ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยทางจิตวิทยาของประชากรในสังคมซึ่งมีความเกี่ยวพันกันอยู่ระหว่างความมั่นคงแห่งชาติของประเทศในลักษณะที่เป็นรูปธรรมกับนามธรรม เช่น ความเป็นธรรมของสังคม ความจงรักภักดีต่อชาติ ความรู้สึกอันดีที่มีต่อรัฐบาล นิสัยของคนภายในชาติ ความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัวและระหว่างกลุ่มสังคมใกล้ชิด ทั้งนี้ โดยจะได้แยกกล่าวให้เห็นเพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาต่อไปได้พอเป็นสังเขปดังต่อไปนี้

๑. ความเป็นธรรมของสังคม ความเป็นธรรมในการได้มาซึ่งบุคคลและคณะบุคคลที่จะเป็นตัวแทนของรัฐในการบริหารประเทศ ความเป็นธรรมของกระบวนการยุติธรรมที่จะตัดสินคดีความระหว่างคนในสังคม, ความเป็นธรรมในการดำรงชีวิตในอันที่จะประกอบกิจการงานต่างๆ ทั้งในทางส่วนตัว และราชการ, ความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจในวิถีชีวิตประจำวัน ฯลฯ ปัจเจกชนที่รวมตัวกันอยู่เป็นสังคม ถ้าขาดความเป็นธรรม ความสามัคคีปรองดองความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันย่อมเกิดขึ้นได้ยาก สังคมย่อมจะระส่ำระสาย ขาดความมั่นคง ฉะนั้น ตัวแทนของรัฐที่มีการจัดเป็นรูปขององค์การอิสระดำเนินการบริหารประเทศ คือ รัฐบาลจะต้องจัดการสถาปนาความเป็นธรรมในลักษณะต่างๆ ให้มีขึ้นในสังคมให้ได้ มิฉะนั้น ความมั่นคงแห่งชาติของประเทศก็จะมีไม่ได้ประชากรจะมีความรู้สึกทางจิตวิทยาดังกล่าว อาจรวมกันขึ้นเป็นพลังก่อปฏิกริยาใดๆ ขึ้นทำให้ชาติขาดความมั่นคงได้

๒. ความจงรักภักดีต่อชาติ ประชากรเชื้อชาติเดียวกันหรือแม้แต่ต่างเชื้อชาติกันบ้าง แต่อยู่ภายใต้ประมุขของรัฐคนเดียวกัน ภายใต้ธงชาติผืนเดียวกันย่อมมีจิตใจผูกพันอยู่กับชาติ มีความกตัญญูรู้คุณ มีความจงรักภักดีต่อชาติ จิตวิทยาของประชากรที่มีความจงรักภักดีต่อชาติจะสร้างความมั่นคงให้แก่ชาติให้สามารถดำรงความเป็นประเทศอยู่ในสังคมนานาชาติได้อย่างมีเกียรติ สามารถจะพลีได้แม้ชีวิตและเลือดเนื้อเพื่อป้องกันชาติ ดังตัวอย่างที่เคยปรากฏมาแล้วในประวัติศาสตร์ของชนชาติไทย จิตวิทยาแห่งความจงรักภักดีต่อชาติจะเกิดขึ้นในความรู้สึกของประชากรได้ก็ด้วยการที่ประชากรสามารถครองชีวิตอยู่ได้ด้วยความปลอดภัย มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินหรือมิฉะนั้นก็มีความสำนึกในความมีเลือดเนื้อเชื้อไขอันเดียวกันมา

๓. ความรู้สึกที่ดีของประชากรที่มีต่อรัฐบาล รัฐบาล คือ คณะบุคคลที่ได้อำนาจรัฐร่วมกันบริหารประเทศตามความต้องการของประชากร ถ้ารัฐบาลได้อำนาจรัฐมาโดยมิชอบและไม่สามารถจะบริหารประเทศให้เป็นไปตามความต้องการของประชากรได้ ประชากรย่อมมีความรู้สึกว่าตนตกอยู่ในสังคมที่ขาดความชอบธรรมย่อมจะก่อปฏิกริยาใดๆ ขึ้นให้เป็นการกระทบกระเทือนต่อเสถียรภาพของรัฐบาลได้ เมื่อรัฐบาลขาดเสถียรภาพการเมืองของรัฐย่อมสืบสนเกิดความปั่นป่วน การบริหารประเทศไม่อาจจะดำเนินไปตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ ความมั่นคงแห่งชาติของประเทศย่อมจะได้รับความกระทบกระเทือนไปด้วย แม้รัฐบาลจะได้อำนาจรัฐมาโดยชอบธรรมแต่ไม่สามารถจะบริหารประเทศตามความต้องการของประชากรได้ รัฐบาลและชาติ

ย่อมตกอยู่ในสภาพเช่นเดียวกัน เพราะรัฐบาลเป็นองค์กรของรัฐที่จะบริหารประเทศให้เกิดความมั่นคง รัฐบาลที่ดีสามารถบริหารประเทศได้ตามความต้องการของประชากร ย่อมได้รับการสนับสนุนจากประชากรหรืออีกนัยหนึ่ง รัฐบาลที่ได้รับการสนับสนุนจากประชากร ย่อมสามารถจะบริหารประเทศไปตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ อย่างไรก็ตามประชาชนจะมีความรู้สึกดีต่อรัฐบาลได้ รัฐบาลจะต้องเป็นรัฐบาลที่ได้อำนาจมาโดยชอบธรรม และต้องประกอบด้วยคณะบุคคลที่ได้รับการนิยมนีมีความสามารถในเชิงบริหาร มีสมรรถภาพสูง มีความรู้และประสบการณ์ พร้อมมีความเข้มแข็งอดทน และเมื่อได้รับการสนับสนุนจากประชากร การดำเนินการบริหารงานของรัฐก็สามารถจะก้าวไปสู่ความสำเร็จสร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศชาติได้ตามเป้าหมาย

๔. **นิสัยประจำชาติ** นิสัยประจำชาติหรือนิสัยของคนภายในชาตินั้น จะดูได้จากการประเพณีและปฏิบัติของคนส่วนใหญ่ในชาติ ซึ่งเป็นอุปนิสัยโดยกำเนิดสืบต่อกันมา เช่น คนชาติไทยมีนิสัยรักความเป็นอิสระปราศจากการเบียดเบียน และมีความฉลาดในการประสานประโยชน์ นิสัยเหล่านี้ได้ช่วยสร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศชาติมาแล้ว การมีนิสัยรักความอิสระเสรีได้ช่วยให้ชนชาติไทยไม่ยอมอยู่ภายใต้อำนาจของชนชาติอื่น สามารถฝึกกำลังสร้างความเป็นปึกแผ่นมีดินแดนครอบครอง ดำรงความเป็นเอกราชมีอธิปไตยรอดพ้นอันตรายมาได้ จวบจนทุกวันนี้ นอกจากนั้น การเอื้ออารีปราศจากการเบียดเบียนก็ดี ฉลาดในการประสานประโยชน์ก็ดี ทำให้ชนชาติไทยสามารถอยู่รวมกันกับบุคคลที่ต่างเชื้อชาติศาสนาได้ สามารถสละความอวดดีถือดีที่ผิดประสานประโยชน์กับคนเชื้อชาติอื่นได้ มีการประนีประนอมอะลุ่มอล่วย ไม่อาฆาตมาดร้าย เรื่องเหล่านี้ย่อมระงับการขัดแย้งได้แต่ต้นเมื่อมิให้มีเรื่องลูกกลมกระพือโหมระส่ำระสายเป็นอันตรายต่อความมั่นคงแห่งชาติของประเทศ นิสัยและอัธยาศัยดังกล่าวได้ช่วยป้องกันประเทศชาติและราชอาณาจักรมาแล้ว

๕. **ความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัวและต่อกลุ่มสังคมที่อยู่ใกล้ชิด** ครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกที่เป็นจุดเริ่มต้นของการขยายตัวของประชากรภายในชาติ และเป็นจุดเริ่มต้นของการแผ่ขยายสถาบันต่างๆ ทางสังคม เช่น วัด โรงเรียน ที่ว่าการอำเภอ จังหวัด กระทรวงทบวงกรม ตลอดจนพรรคการเมืองและอื่น ๆ ครอบครัวไทยโดยทั่วไป สมาชิกของครอบครัวมักจะอาศัยอยู่รวมกัน แม้เมื่อแต่งงานไปแล้วก็มักจะไม่แยกบ้านไปอยู่ต่างหาก ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวจะเป็นไปอย่างแน่นแฟ้น ตามหลักอาวุโส โดยมีหัวหน้าเป็นผู้รับผิดชอบประกอบสัมมาอาชีพในลักษณะที่ช่วยกันทำช่วยกันกิน รักถิ่นที่อยู่ ยึดมั่นอยู่ในขนบธรรมเนียมประเพณี สภาพชีวิตความเป็นอยู่ดำเนินไปอย่างง่าย ๆ ไม่มีพิธีรีตองมากมาย ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวต่อครอบครัวก็มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีน้ำใจโอบอ้อมอารี ใจบุญ สมาชิกของสังคมแต่ละคนจะรู้จักติดต่อกันเคยเห็นหน้ากันโดยตรง ความสัมพันธ์และฐานะของบุคคลเกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ มีความนับถือซึ่งกันและกันฉันท์ญาติ ทุกคนจะเรียกขานกันเป็น พี่น้อง ป้า น้า อา ลุง ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวกับสถาบันทางสังคมอื่นๆ อาจพิจารณาได้จากปรากฏการณ์แวดล้อมที่เป็นอยู่หรือที่เกิดขึ้น ดังนั้น ความมั่นคงแห่งชาติของประเทศจึงขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์อันราบรื่นเรียบร้อยระหว่างสถาบันทางสังคมต่างๆ ดังกล่าวมาแล้ว แม้จะมีการ

แตกแยก ชัดแจ้ง หากได้รับการขจัดปัดเป่าไปได้โดยสันติวิธีหรือด้วยความเป็นธรรมแล้ว สังคมจะเกาะกุมกันอยู่ได้อย่างแน่นแฟ้น ภัยคุกคามใดๆ ไม่อาจจะกล้ากรายเข้ามาได้ ฉะนั้น ถ้าสามารถดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงามดังกล่าวได้ จะเป็นการป้องกันประเทศชาติราชอาณาจักรได้อย่างดีขึ้น

ความหมายของคำว่า "ความมั่นคงแห่งชาติ" ดังกล่าวมาแล้วแต่ต้นทั้งในลักษณะที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมนั้น จะเห็นได้ว่ามีความเกี่ยวพันกันอยู่ในรูปศาสตร์ต่างๆ ซึ่งสามารถที่จะรวมความจากประเด็นต่าง ๆ ในความหมายของแต่ละองค์ประกอบ ประยุกต์ขึ้นพิจารณาพร้อมกับความหมายที่ท่านผู้ทรงคุณวุฒิให้ไว้ เพื่อหาข้อยุติเป็นความหมายประยุกต์จำแนกเป็นด้านต่างๆ คือ ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมจิตวิทยา ด้านการทหาร รวมทั้งด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การพลังงานและสิ่งแวดล้อม เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมว่าจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติในด้านนั้นๆ เป็นประการใด เพื่อจะได้ดำเนินการให้สอดคล้องกับเรื่องของ "ยุทธศาสตร์ชาติ" ในอันที่จะเสริมสร้างความมั่นคงในแต่ละด้านของประเทศ และเพื่อให้ได้ความหมายที่ชัดเจนง่ายแก่การพิจารณาวิเคราะห์ ดังนั้น ความหมายของ "ความมั่นคงแห่งชาติ" จึงกำหนดเป็นข้อยุติได้ดังต่อไปนี้

๑. ความมั่นคงแห่งชาติด้านการเมือง หมายถึง สภาพการณ์ทางการเมืองที่ทำให้ประชากรมีความเชื่อถือ และศรัทธาต่อระบอบการปกครองต่อรัฐบาล ผู้บริหารการปกครอง ประชากรมีความเคารพเชื่อฟังและยอมปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล มีความเชื่อมั่นในรัฐบาลว่าจะสามารถสร้างความเป็นธรรมในหมู่ประชากร และสามารถป้องกันความแตกแยกกระหว่างชนในชาติ สามารถรักษาดินแดนให้ปลอดภัยจากการแบ่งแยก ยึดครองมีเอกภาพและรักษาคำสัตย์ของชาติในวงการเมืองระหว่างประเทศ รัฐบาลมีความชอบธรรมสามารถบริหารประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีอิสระปลอดจากอิทธิพล และการบงการในการดำเนินนโยบายของประเทศจากประเทศอื่น ประชากร ดินแดน รัฐบาล อำนาจอธิปไตย ตลอดจนเสถียรภาพของประเทศปลอดจากการคุกคามทั้งภายนอกและภายในที่ปฏิบัติการภายใต้อิทธิพลของต่างประเทศ

๒. ความมั่นคงแห่งชาติด้านเศรษฐกิจ หมายถึง สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจที่ทำให้ประชากรมีงานทำ และยอมรับนับถือระบบเศรษฐกิจของประเทศ สามารถยกฐานะทางเศรษฐกิจทั้งส่วนตัว และส่วนรวมให้สูงขึ้นได้ในอัตราที่เหมาะสม โดยที่ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมไม่มีความแตกต่างเหลื่อมล้ำกันมากนัก ประเทศสามารถรักษาเสถียรภาพทางการผลิต การค้า การเงิน และราคา มีระบบภาษีอากรที่เหมาะสมและเป็นธรรม สามารถพัฒนาเศรษฐกิจตามแผนที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีอิสระทางเศรษฐกิจจากต่างประเทศ มีความสามารถทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม ตลอดจนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๓. ความมั่นคงแห่งชาติด้านสังคมจิตวิทยา หมายถึง สภาพการณ์ทางด้านสังคมที่ทำให้ประชากรสามารถครองชีวิตอยู่ได้ด้วยความปกติสุข มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ได้รับความเป็นธรรมจากกระบวนการยุติธรรมและความเป็นธรรมในการดำเนินชีวิต มีความเสมอภาค และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความรู้และสามารถมีวัฒนธรรม จริยธรรมและศีลธรรม รวมทั้ง

มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของพลเมืองและต่อสังคม ตลอดจนมีความสำนึกในความเป็นชาติและยึดมั่นในอุดมการณ์ของชาติ

๔. ความมั่นคงแห่งชาติด้านการทหาร หมายถึง สภาพการณ์ด้านการทหารที่แสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งของกำลังรบของชาติ ความพร้อมรบ ความมีประสิทธิภาพของอาวุธ ยุทธโศปกรณ์และการใช้อาวุธ มีวินัย ขวัญ และกำลังรบอื่นๆ มีการจัด การฝึก การศึกษา การสวัสดิการ ยุทธศาสตร์และยุทธวิธีที่สามารถจะเอาชนะศัตรูผู้รุกรานทั้งจากภายในและภายนอกประเทศได้

๕. ความมั่นคงแห่งชาติด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการพลังงานและสิ่งแวดล้อม หมายถึง สภาพการณ์ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการพลังงานและสิ่งแวดล้อมของประเทศ สามารถตอบสนองความต้องการของคนในชาติ สามารถส่งเสริมการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาต่างประเทศในระดับที่ทัดเทียมกับนานาอารยประเทศ

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ คือ หนทางปฏิบัติอย่างกว้างๆ หรือเป็นข้อความแสดงแนวปฏิบัติซึ่งรัฐบาลแห่งชาติกำหนดขึ้น ในอันที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ (A broad course of action or statements of guidance adopted by the government at national level in pursuit of national security objectives.)

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ให้คำจำกัดความ "นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ" ว่าหมายถึง "หนทางปฏิบัติหรือแนวปฏิบัติอย่างกว้างๆ ในระดับชาติซึ่งรัฐบาลกำหนดขึ้นในกรอบของนโยบาย โดยการเสนอแนะของสภาความมั่นคงแห่งชาติเพื่อใช้ในการบริหารให้บรรลุถึงซึ่งวัตถุประสงค์ของชาติ" สำหรับวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร คำว่า "นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ" ได้จำกัดความไว้ดังนี้

"นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายแห่งชาติซึ่งเกี่ยวกับการชำระไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตย เอกภาพและบูรณภาพแห่งดินแดนของชาติ การรักษาไว้ซึ่งสถาบันอันเป็นหลักของชาติ และการปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของชาติ"

ในการประเมินยุทธศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์ให้ได้มาซึ่งนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ เรามักจะประเมินได้ล่วงหน้าประมาณ ๕ ปี อย่างไรก็ตาม นโยบายดังกล่าวนี้ เมื่อนำออกใช้ปฏิบัติแล้วจะต้องได้มีการทบทวนอยู่เสมอทุกปีก่อนท่างประมาณ แต่ถ้าเหตุการณ์ หรือสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและเกี่ยวข้องกับนโยบายข้อใด ก็จำเป็นจะต้องหยิบยกเอานโยบายๆ ขึ้นนั้นขึ้นมาพิจารณาทบทวนในทันทีเหมือนกัน ซึ่งอาจจะไม่ถึงหนึ่งปีก็ได้ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติแตกต่างกับนโยบายของรัฐบาลตรงที่จะต้องเป็นนโยบายๆ ที่ให้การปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ ซึ่งเป็นความอยู่รอดของชาติและก่อนที่จะพัฒนาหรือกำหนดนโยบายๆ ขึ้นนั้นแน่นอนที่สุดจะต้องพัฒนาหรือกำหนดขึ้นจากวัตถุประสงค์ที่ให้การปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ซึ่งเป็นความอยู่รอดของชาติเช่นกัน ด้วยเหตุนี้ในการตรวจสอบและวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม จึงจำต้องวิเคราะห์และหยิบยกเอาเฉพาะปัญหาที่เห็นว่าเกี่ยวเนื่องกับผลประโยชน์ ซึ่งเป็นความอยู่รอดของชาติอย่างแท้จริงเท่านั้น มิฉะนั้นนโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่มีผลสืบเนื่องออกมานั้นจะกลายเป็นนโยบายของรัฐบาล

มีขอบเขตครอบคลุมกว้างขวางเกินไป นอกจากนั้นนโยบายความมั่นคงแห่งชาติยังเป็นนโยบายฯ ที่มีบังคับจะเปิดเผย ซึ่งแตกต่างกับนโยบายของรัฐบาลที่รัฐบาลแถลงให้ประชาชนทราบอย่างเปิดเผย แต่นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่รัฐบาลแถลงจะแถลงเฉพาะในสภาความมั่นคงแห่งชาติเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อปกปิดมิให้ชาติอื่นรู้ มิให้ศัตรูทราบ เพราะอาจจะประเมินขีดความสามารถและหนทางปฏิบัติ เพื่อความมั่นคงของชาติเราได้ถูกต้อง แนวทางปฏิบัติที่แท้จริงของรัฐบาลอยู่ที่การปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ที่กำหนดขึ้น จัดเป็นเรื่อง "ลับมาก" หรือบางเรื่องอาจเป็นเรื่อง "ลับที่สุด" ก็ได้

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเป็นตัวเชื่อมที่สำคัญระหว่างวัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติกับการปฏิบัติการต่างๆ ที่รวบรวมขึ้นเป็นหมวดหมู่ เพื่อนำไปจัดทำเป็นแผนประสานการปฏิบัติและจัดทำกำหนดการ ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเป็นคำรวม ประกอบด้วยนโยบายทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร และวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีซึ่งรวมเอาการปฏิบัติการที่สำคัญๆ ของชาติทั้งหมดที่พิจารณาแล้วเข้าไว้ด้วยกัน ในลักษณะที่เป็นสหสัมพันธ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดการ และในการปฏิบัติจะต้องสอดคล้องกัน จะต้องนำไปใช้ปฏิบัติด้วยกัน จะต้องมีการทบทวนดูความเป็นไปทั้งภายนอกและภายในประเทศ เพื่อปรับวัตถุประสงค์เฉพาะฯ และนโยบายฯ ให้เข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ เพราะอาจจะมีอุปสรรคแก่การที่จะบรรลุถึงซึ่งวัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติ

นโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐ*

สถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้การรักษาความมั่นคงของรัฐเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากปัญหาวิกฤติการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้น สามารถแพร่กระจายความรุนแรงได้อย่างรวดเร็ว จนอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐและความสงบสุขของประชาชนโดยรวม รัฐบาลจึงมีนโยบาย ดังนี้

๑. ส่งเสริมการฉีกกำลังระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม และภาควิชาการ เพื่อการป้องกันประเทศอย่างต่อเนื่องในยามปกติ และนำไปสู่การระดมสรรพกำลังเพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพให้เพียงพอและทันเวลาในยามไม่ปกติ ทั้งนี้ ในยามปกติรัฐบาลจะเสริมสร้างและใช้ศักยภาพของกองทัพ สนับสนุนการพัฒนาพลังอำนาจของชาติทุกด้าน เพื่อให้ประเทศมีความมั่นคง และมั่งคั่งภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสมานฉันท์ สามารถป้องกัน บรรเทา และแก้ไขปัญหาที่สำคัญของชาติ ได้แก่ ปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยน้อมนำแนวทางพระราชทาน **"เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา"** และปัญหาภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ที่เกี่ยวข้อกับสิ่งแวดล้อม ผู้ประสมภัยพิบัติ การก่อการร้าย รวมทั้งอาชญากรรมภายในประเทศ และที่มีลักษณะข้ามชาติ ประเภทต่าง ๆ ซึ่งรวมไปถึงยาเสพติด ผู้หลบหนีเข้าเมือง แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย การค้าสิ่งของผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ และการกระทำอันเป็นโจรสลัด

๒. พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง มีขีดความสามารถในการป้องกัน ป้องปราม และรักษาผลประโยชน์ของชาติ สามารถยุติความขัดแย้งได้รวดเร็ว มีระบบการข่าวที่มีประสิทธิภาพ มีขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางทหาร รวมทั้งอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อการพึ่งตนเองทางทหาร และนำไปสู่การพัฒนาขีดความสามารถเพื่อความต่อเนื่องในการรบ มีระบบกำลังสำรอง ระบบการระดมสรรพกำลัง และระบบส่งกำลังบำรุงที่เหมาะสมกับสถานการณ์ภัยคุกคาม นอกจากนี้ จะสนับสนุนการสร้างความร่วมมือด้านต่างประเทศ และด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศในกลุ่มอาเซียนและมิตรประเทศ เพื่อลดความหวาดระแวง สร้างความไว้วางใจ สร้างสันติภาพและความสงบสุข รวมทั้งสนับสนุนภารกิจเพื่อสันติภาพและปฏิบัติการเพื่อมนุษยธรรมภายใต้กรอบของสหประชาชาติ และผลประโยชน์ของประเทศเป็นหลัก

* ที่มา: <http://www.thaigov.go.th>.

บทความ

วิพากษ์ร่างพระราชบัญญัติความมั่นคง*

เมื่อคณะรัฐมนตรีรับหลักการของร่างพระราชบัญญัติรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๐ ก่อนจะส่งให้กฤษฎีกาและสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นกฎหมาย นักวิชาการ กลุ่มสิทธิมนุษยชน นักการเมือง สื่อมวลชนภายในประเทศ และองค์กรสิทธิมนุษยชน ของต่างประเทศ ต่างออกมาต่อต้านร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นเสียงเดียวกัน และขอให้ คณะรัฐมนตรีถอนเรื่องนี้จากการพิจารณาของกฤษฎีกาโดยทันที เหตุใดกระแสไม่รับ ร่างพระราชบัญญัติความมั่นคงจึงชัดเจนเช่นนี้และความพยายามที่จะให้มีกฎหมายฉบับนี้ส่ง สัญญาณเตือนภัยอะไรกับสังคมไทย

เมื่อได้เห็นเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัตินี้ ก็จะเข้าใจว่าทำไมเสียงไม่รับ จึงดังกระหึ่ม

ในร่างพระราชบัญญัตินี้ ผู้บัญชาการทหารบก (ผบ.ทบ.) เป็นผู้อำนวยการรักษาความมั่นคง ภายใน (ผอ.รมน.) โดยตำแหน่ง มีอำนาจครอบคลุมกว้างขวางในหลายเรื่อง ซึ่งรวมทั้งอำนาจ ประกาศเกี่ยวกับกฎในการห้ามต่าง ๆ เช่น ห้ามการชุมนุม โฆษณา ห้ามออกจากบ้าน รวมทั้ง การจับกุมคุมขังบุคคลต่าง ๆ การค้นยึดหรืออายัดเอกสารโดยไม่ต้องมีหมาย และการปราบปราม ถ้าเป็นการกระทำที่เห็นว่าเป็นภัยต่อความมั่นคง ในส่วนที่เกี่ยวกับการโฆษณา ผู้วิเคราะห์ว่า หมายถึงสื่อทุกประเภท รวมทั้งวิทยุ โทรทัศน์ ใบบลิว แผ่นพับ อินเทอร์เน็ต สื่อสิ่งพิมพ์ ฯลฯ

เนื้อหาสำคัญอีกส่วนหนึ่งคือ การกระทำของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอ้างว่าทำไปเพื่อ ความมั่นคงดังกล่าว จะไม่มีใครฟ้องร้องดำเนินคดีได้ ไม่ว่าจะเป็นคดีแพ่งหรืออาญา และ จะปลอดจากการดำเนินการทางวินัยด้วยอย่างสิ้นเชิง

แม้ว่าเราจะเห็นใจฝ่ายความมั่นคงที่บอกว่ามีความจำเป็นจะต้องมีกฎหมายเพื่อป้องกันภัย จากการก่อการร้ายข้ามชาติ แต่ร่างพระราชบัญญัติความมั่นคงในขณะนี้ มีเนื้อหาที่เป็นจุดอันตราย หลายจุดโดยจะขอรวบรวมที่มีการวิเคราะห์โดยผู้รู้มา ดังนี้

ประการที่ ๑ ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้จัดตั้งองค์กรใหม่ แต่เป็นการให้อำนาจผบ.ทบ. หรือ กองทัพนั่นเอง

ประการที่ ๒ ให้อำนาจผอ.รมน. หรือผบ.ทบ. รวมทั้งเจ้าหน้าที่มากเกินความจำเป็น และ ยังไม่มีองค์กรอื่นใดจะตรวจสอบการใช้อำนาจนี้ได้ หากเปรียบเทียบกับกฎหมายโฮมแลนด์ ซีเคียวริตี้ แอคท์ ของสหรัฐอเมริกาซึ่งก็ถูกวิจารณ์มาก ยังให้อำนาจศาลตรวจสอบได้อย่างเต็มที่ กล่าวคือ ไม่มีการจำกัดบทบาทของศาลเลย แถมยังใช้แต่กับผู้ที่ไม่ใช่คนอเมริกันเท่านั้น คือ เป็นการป้องกันภัย

* ที่มา: จากบทความชื่อ "และแล้วไม่ทหารก็เผยตัวออกมา" โดย ดร.ผาสุก พงษ์ไพจิตร

เกี่ยวกับความมั่นคงที่กระทำโดยชาวต่างชาติเป็นหลัก แต่ในกรณีของไทยนี้ลีตรอนบทบาทของศาลอย่างสิ้นเชิง

ประการที่ ๓ ที่สืบเนื่องกัน คือ ดูเหมือนว่า กอ.รมน. ต้องการทำสงครามกับคนไทยด้วยกันเอง โดยตามร่างพระราชบัญญัตินี้ผู้ถูกกล่าวหาจะไม่มีทางปกป้องตนเองได้เลย แม้แต่โดยกระบวนการทางศาล แม้ว่าจะไม่ตัดสินคดีผู้ได้รับความเสียหายที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากทางราชการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ แต่ก็คงจะเป็นกระบวนการยาวนานกว่าจะชนะความทั้งๆ ที่ความเสียหายจะเกิดขึ้นแล้ว

ประการที่ ๔ คำจำกัดความของภัยต่อความมั่นคงกว้างมาก ซึ่งรวมทั้งการโฆษณาอุบาย ถือว่าเป็นภัยต่อความมั่นคง อีกทั้งความหมายของ “การปราบปราม” ที่ไม่ชัดเจนว่าหมายถึงอะไรบ้าง

ประการที่ ๕ กฎหมายฉบับนี้ไม่มีการถ่วงดุลอำนาจเลย คือ เมื่อเจ้าหน้าที่ของกอ.รมน. หรือ ผบ.ทบ. เห็นว่ามีภัยคุกคาม จะใช้กฎหมายได้ทันทีโดยไม่ต้องประกาศภาวะฉุกเฉิน ซึ่งตรงจุดนี้ต่างกับภาวะปัจจุบันซึ่ง การประกาศภาวะฉุกเฉินต้องผ่านมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งอาจจะมีการท้วงติงว่าไม่จำเป็นก็จะประกาศไม่ได้ และหากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้ประกาศก็จะต้องมีการพิจารณาทบทวนสถานการณ์ความจำเป็นทุก ๓ เดือน หากมีการท้วงติงว่าหมดภาวะความจำเป็นแล้วก็ต้องยกเลิกไป

แต่ร่างพระราชบัญญัติฉบับใหม่นี้ ให้อำนาจผบ.ทบ. เหนือคณะรัฐมนตรีที่จะสั่งการในภาวะฉุกเฉินได้ทันที เท่ากับเป็นการรวบอำนาจตามกฎหมายอัยการศึกและพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาไว้กับผบ.ทบ. ในตำแหน่งผอ.รมน. หมายความว่ากฎหมายฉบับนี้ ถ้าผ่านสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะให้อำนาจผบ.ทบ. สูงสุด เสมือนอยู่ในภาวะเผด็จการทหารเลยทีเดียว คณะรัฐมนตรี รัฐสภา หรือศาลหมดความหมายอย่างสิ้นเชิง

ประการที่ ๖ การที่ฝ่ายความมั่นคงอ้างว่ากฎหมายฉบับนี้มีความจำเป็น เพื่อไม่ให้สถานการณ์การก่อการร้าย เช่นที่ภาคใต้บานปลาย ซ้ำอย่างนี้ยังรับฟังไม่ได้ เพราะขณะนี้รัฐบาลมีอำนาจครอบคลุมที่จะจัดการปัญหาได้อยู่แล้ว คือ มีทั้งอำนาจตามปกติ ตามประมวลกฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งได้มีการแก้ไขไป เพื่อให้ครอบคลุมถึงข้อหาความผิดในเรื่องการก่อการร้ายด้วยแล้ว

สำหรับในสถานการณ์ไม่ปกติ ได้แก่ การมีภัยคุกคามจากภายนอกประเทศ รัฐบาลก็ประกาศกฎอัยการศึกได้ ผบ.ทบ. ก็ประกาศได้ แต่ต้องปรึกษาหารือกับนายกรัฐมนตรี หรือผู้บัญชาการทหารในบางพื้นที่ที่มีปัญหา จึงไม่มีความจำเป็นจะต้องมีกฎหมายฉบับใหม่แต่อย่างใด

เมื่อไม่มีความจำเป็น เหตุใดจึงมีความพยายามจะผ่านร่างกฎหมายดังกล่าว คำตอบที่เป็นไปได้มากที่สุด คือ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีเป้าประสงค์ที่จะสถาปนาอำนาจของกองทัพ (โดยผบ.ทบ.) ให้อยู่เหนือรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง

ทั้งนี้ ภายใต้ร่างพระราชบัญญัตินี้ ผบ.ทบ. ไม่จำเป็นต้องปรึกษาหารือ นายกฯ หรือคณะรัฐมนตรี หรือองค์กรอื่นใดในเรื่องความมั่นคง เท่ากับว่ารัฐบาล พรรคการเมือง ข้าราชการและ

สังคมประชาชน รวมทั้งกิจกรรมทางการเมืองทั้งหลายหลังจากนี้จะต้องอยู่ในกำกับของฝ่ายกองทัพอย่างสิ้นเชิง

อนึ่ง ฝ่ายความมั่นคงพยายามผ่านร่างพระราชบัญญัติในทำนองนี้มาก่อนแล้วในอดีต รวมทั้งในสมัยของรัฐบาลทักษิณแต่ตกไป

เป็นไปได้ไหมว่า การพยายามผ่านร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงเป็นการเตรียมการเพิ่มอำนาจให้กับผ.ทพ.และหากไม่ทำในขณะนี้ คมช.ก็จะพลาดโอกาสไปเสีย ถ้าเป็นเช่นนั้นก็อดคิดไม่ได้ที่จะมีข้อสรุปว่า ความพยายามในครั้งนี้เป็นผลโดยตรงจากการรัฐประหารเมื่อ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ ซึ่งคณะรัฐประหาร คือ คมช. ได้แต่งตั้งรัฐบาลปัจจุบัน และสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือรัฐสภาขึ้นมา การที่จะเสนอร่างพระราชบัญญัติความมั่นคงในขณะนี้จึงมีความเป็นไปได้มากที่สุด

แต่ร่างพระราชบัญญัติความมั่นคงฉบับนี้ คือ สัญญาณเตือนภัยของการเมืองไทย

หากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ผ่าน สังคมไทยจะกลับไปสู่ความเผด็จการทหารอย่างแน่นอน ทหารจะกลับมาเป็นใหญ่ งบประมาณทหารจะขยายมากขึ้น (ขณะนี้ก็เพิ่มขึ้นเกือบเทียบเท่ากับปีที่แล้ว งบประมาณเพื่อแก้ปัญหาภาคใต้ก็มีการขอเพิ่มขึ้น แถมยังมีงบลับอีก) สื่อต่างๆ จะไม่เป็นปกติสุข นักการเมืองฝ่ายตรงข้ามกับ คมช.จะไม่เป็นสุข นักเคลื่อนไหวสังคม ขบวนการประชาธิปไตยทั้งหลาย นักวิชาการ จะไม่เป็นสุข

การคอร์รัปชันแบบเดิมๆ ที่โยงกับงบลับ งบประมาณทหาร งบฯเพื่อความมั่นคง จะบานปลาย ขณะที่สังคมอาจไม่มีโอกาสรับรู้อะไรมากเพราะว่าสื่อจะถูกควบคุมโดยปริยายแต่สังคมไทยคงจะยอมรับสภาวะการณดังกล่าวได้ยาก เพราะได้ผ่านร้อนผ่านหนาวจนหลักการสิทธิและเสรีภาพของสื่อและหลักการสิทธิมนุษยชนในระบอบประชาธิปไตยลงหลักปักฐานตามสมควรแล้ว ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หากผ่านเป็นกฎหมายในท้ายที่สุดจะเป็นชนวนให้เกิดการต่อต้าน นำไปสู่การปราบปรามที่รุนแรงและวิกฤติการเมือง นำความระส่ำระสายมาสู่สังคมไทย และในท้ายที่สุดจะส่งผลเสียกับระบบเศรษฐกิจอย่างแน่นอน

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. ....

(๑)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	
ปฏิบัติหน้าที่	
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
เลขรับ.....	263
วันที่.....	31 มี.ค. 2550
เวลา.....	15.00 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๘๒๕

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๗๐ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(สุรยุทธ์ จุลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

รับที่..... ๒๖๓ / ๑๕๕๐

วันที่..... ๑ / ๓๑ / ๕๐

เวลา..... 15.15 น.

สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘ - ๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (๐/๐.1035/D/ส)

www.cabinet.thaigov.go.th

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม

รับที่..... 1221 / 5๐

วันที่..... 3๐ / ๓๑ / ๕๐ เวลา 15.๐๐ น.

ส่ง..... พ.ศ. ๒๕๕๐ ดำเนินการ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

(๓)

ร่างฯ ที่ สดก. ตรวจสอบพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๖๙๖/๒๕๕๐

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันมีปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีหลากหลาย มีความรุนแรง รวดเร็ว สามารถขยายตัวจนส่งผลกระทบต่อเป็นวงกว้าง และมีความสลับซับซ้อน จนอาจกระทบต่อเอกราชและบูรณภาพแห่งอาณาเขต ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในประเทศ และเป็นภัยอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชน ดังนั้นเพื่อให้สามารถป้องกัน และระงับภัยที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที จึงสมควรกำหนดให้มีหน่วยปฏิบัติงานหลักเพื่อรับผิดชอบดำเนินการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร ตลอดจนบูรณาการและประสานการปฏิบัติร่วมกับทุกส่วนราชการ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและรักษาความมั่นคง รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งในท้องถิ่นของตน เพื่อป้องกันภัยอันตรายที่เกิดขึ้น ตั้งแต่ในยามปกติ และในยามที่เกิดสถานการณ์อันเป็นภัยต่อความมั่นคงในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง และกำหนดให้มีมาตรการและกลไกควบคุมการใช้อำนาจเป็นการเฉพาะตามระดับความรุนแรงของสถานการณ์ เพื่อให้สามารถแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นเอกภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่ไม่รวมถึงศาลและองค์กรอิสระตาม
รัฐธรรมนูญ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง ของ
หน่วยงานของรัฐ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งผู้อำนวยการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตาม
พระราชบัญญัตินี้

“จังหวัด” หมายความว่ารวมถึง กรุงเทพมหานคร

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายความว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร เรียกโดย
ย่อว่า “กอ.รมน.” ขึ้นในสำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษา
ความมั่นคงในราชอาณาจักร

กอ.รมน. มีฐานะเป็นส่วนราชการรูปแบบเฉพาะอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาขึ้น
ตรงต่อนายกรัฐมนตรี โดยมีวิธีการปฏิบัติราชการและการบริหารงาน การจัดโครงสร้าง การแบ่ง
ส่วนงานและอำนาจหน้าที่ของส่วนงานภายใน กอ.รมน. ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ให้นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลเป็นผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงใน
ราชอาณาจักร เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างใน กอ.รมน. และรับผิดชอบใน
การปฏิบัติราชการของ กอ.รมน. โดยมีผู้บัญชาการทหารบกเป็นรองผู้อำนวยการรักษาความ
มั่นคงในราชอาณาจักร

ผู้อำนวยการอาจแต่งตั้งผู้ช่วยผู้อำนวยการจากข้าราชการในสังกัด กอ.รมน. หรือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงโครงสร้างและการแบ่งส่วนงานภายในของ
กอ.รมน.

ให้มีเลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในซึ่งผู้อำนวยการแต่งตั้ง
จากเสนาธิการทหารบกเพื่อรับผิดชอบงานอำนวยการและธุรการของ กอ.รมน.

รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และเลขาธิการกองอำนวยการรักษาความ
มั่นคงภายใน มีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างใน กอ.รมน. รองจาก
ผู้อำนวยการและมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการกำหนด

ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจทำนิติกรรม ฟ้องคดี ถูกฟ้องคดี และดำเนินการทั้งปวงเกี่ยวกับคดีอันเกี่ยวเนื่องกับอำนาจหน้าที่ของ กอ.รমন. ทั้งนี้ โดยกระทำในนามของสำนักนายกรัฐมนตรี

ในการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้รองผู้อำนวยการเป็นผู้ปฏิบัติหรือใช้อำนาจแทนก็ได้

มาตรา ๖ ให้ กอ.รমন. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินแนวโน้มของสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคามด้านความมั่นคงในราชอาณาจักรและรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๒) อำนวยการในการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ในเรื่องที่คณะรัฐมนตรี หรือสภาความมั่นคงแห่งชาติมอบหมาย ในการนี้ให้มีอำนาจหน้าที่เสนอแผนและแนวทางในการปฏิบัติงานและดำเนินการต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามแผนและแนวทางนั้น

(๓) อำนวยการ ประสานงาน และเสริมการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามแผนและแนวทางในการปฏิบัติงานตาม (๒) ในการนี้ คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้ กอ.รমন. มีอำนาจในการกำกับดำเนินการของหน่วยงานของรัฐตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดด้วยก็ได้

(๔) เสริมสร้างให้ประชาชนตระหนักในหน้าที่ที่ต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ สร้างความรักความสามัคคีของคนในชาติ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่กระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร และความสงบเรียบร้อยของสังคม

(๕) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติหรือตามที่คณะรัฐมนตรี สภาความมั่นคงแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ในการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ถ้ามีความจำเป็นที่ กอ.รমন. ต้องใช้อำนาจหรือหน้าที่ตามกฎหมายใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐใด ให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ใน กอ.รমন. เป็นเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายนั้น หรือมีมติให้หน่วยงานของรัฐนั้นมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมายในเรื่องดังกล่าว ให้ กอ.รমন. ดำเนินการแทนหรือมีอำนาจดำเนินการด้วยภายในพื้นที่และภายในกำหนดเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการใช้อำนาจนั้นไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๗ นอกจากการมอบอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินแล้ว บรรดาอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจให้ ผอ.รমন.ภาค ผอ.รমন.จังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์ตามมาตรา ๑๖ ปฏิบัติแทนก็ได้

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน. ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไปปฏิบัติหน้าที่ใน กอ.รมน. ตามที่ผู้อำนวยการร้องขอ และให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลหรือองค์กรอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ทำนองเดียวกันของหน่วยงานของรัฐนั้น จัดให้หน่วยงานของรัฐที่จัดส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไปปฏิบัติหน้าที่ยัง กอ.รมน. มีอัตรากำลังแทนตามความจำเป็นแต่ไม่เกินจำนวนอัตรากำลังที่จัดส่งไป

มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร คณะหนึ่ง ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงมหาดไทย อัยการสูงสุด เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นกรรมการ และเลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งข้าราชการใน กอ.รมน. เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ไม่เกินสองคน

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่กำกับ ให้คำปรึกษาและเสนอแนะต่อ กอ.รมน. ในการปฏิบัติงานในอำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน. รวมตลอดทั้งอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) วางระเบียบเกี่ยวกับการอำนวยการและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ กอ.รมน. กอ.รมน.ภาค และ กอ.รมน.จังหวัด

(๓) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการงบประมาณ การเงินการคลัง การพัสดุและการจัดการทรัพย์สินของ กอ.รมน.

(๔) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๐ เมื่อมีกรณีจำเป็นในอันที่จะรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรในพื้นที่ของกองทัพภาคใด คณะกรรมการโดยคำแนะนำของผู้อำนวยการจะมีมติให้กองทัพภาคนั้นจัดให้มีกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค เรียกโดยย่อว่า “กอ.รมน.ภาค” ก็ได้

ให้ กอ.รมน.ภาค เป็นหน่วยงานขึ้นตรงต่อ กอ.รมน. โดยมีแม่ทัพภาคเป็นผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค เรียกโดยย่อว่า “ผอ.รมน.ภาค” มีหน้าที่รับผิดชอบ

และสนับสนุนการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรในเขตพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพภาคตามที่
ผู้อำนวยการมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของ กอ.รมน.ภาค ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจ
แต่งตั้งข้าราชการและลูกจ้างของกองทัพภาค รวมตลอดทั้งข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของ
หน่วยงานของรัฐที่อยู่ในเขตพื้นที่ให้มาปฏิบัติงานประจำหรือเป็นครั้งคราวใน กอ.รมน.ภาค ได้
ตามที่ ผอ.รมน.ภาค เสนอ และให้นำความในมาตรา ๘ มาใช้บังคับกับการสั่งการของ
ผู้อำนวยการในกรณีนี้ด้วยโดยอนุโลม

ผอ.รมน.ภาค เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างที่ได้รับคำสั่งให้
มาปฏิบัติงานใน กอ.รมน.ภาค และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ กอ.รมน.ภาค

การจัดโครงสร้าง การแบ่งส่วนและอำนาจหน้าที่ อัตรากำลัง และการบริหารงาน
ของส่วนงานภายใน กอ.รมน.ภาค ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการกำหนดตามข้อเสนอของ
ผอ.รมน.ภาค

ให้ กอ.รมน. และกองทัพภาคให้การสนับสนุนด้านบุคลากร งบประมาณ และ
ทรัพย์สิน ในการปฏิบัติงานของ กอ.รมน.ภาค ตามที่ ผอ.รมน.ภาค ร้องขอ

มาตรา ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา
หรือป้องกันภัยที่จะมีมา ให้ ผอ.รมน.ภาค ตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา กอ.รมน.ภาค ขึ้นคณะหนึ่ง
ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการมีจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคนแต่ไม่เกินห้าสิบคน
โดยแต่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชนในพื้นที่ทุกภาคส่วน มีหน้าที่ในการ
เสนอแนะการแก้ไขปัญหาหรือป้องกันภัยที่จะมีมา และให้คำปรึกษาในเรื่องใดตามที่
ผอ.รมน.ภาค ร้องขอ

มาตรา ๑๒ เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุน ช่วยเหลือ และปฏิบัติการตาม
อำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน.ภาค ตามมาตรา ๑๐ ผอ.รมน.ภาค โดยความเห็นชอบของ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและผู้อำนวยการจะตั้งกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน
จังหวัด เรียกโดยย่อว่า “กอ.รมน.จังหวัด” ขึ้นในจังหวัดที่อยู่ในเขตของกองทัพภาคเป็น
หน่วยงานขึ้นตรงต่อ กอ.รมน.ภาค มีหน้าที่รับผิดชอบและสนับสนุนการรักษาความมั่นคงภายใน
เขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัดนั้นตามที่ผู้อำนวยการมอบหมาย และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็น
ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “ผอ.รมน.จังหวัด” เป็นผู้บังคับ
บัญชาข้าราชการ พนักงานและลูกจ้าง และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ กอ.รมน.จังหวัด
การจัดโครงสร้าง การแบ่งส่วนและอำนาจหน้าที่ อัตรากำลัง และการบริหารงาน
ของส่วนงานภายใน กอ.รมน.จังหวัด ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการกำหนด

ให้ กอ.รมน. และจังหวัดให้การสนับสนุนด้านบุคลากร งบประมาณ และ
ทรัพย์สิน ในการปฏิบัติงานของ กอ.รมน.จังหวัด ตามที่ ผอ.รมน.จังหวัด ร้องขอ และให้นำ
ความในมาตรา ๘ มาใช้บังคับกับ กอ.รมน.จังหวัด ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาหรือป้องกันภัยที่จะมีมา ให้ ผอ.รমন.จังหวัด ตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา กอ.รমন.จังหวัด ขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการมีจำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้าคนแต่ไม่เกินสามสิบคนโดยแต่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชนในพื้นที่ทุกภาคส่วน มีหน้าที่ในการเสนอแนะการแก้ไขปัญหาหรือป้องกันภัยที่จะมีมา และให้คำปรึกษาในเรื่องใดตามที่ ผอ.รমন.จังหวัด ร้องขอ

หมวด ๒

ภารกิจการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรเฉพาะเรื่องของ กอ.รমন.

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ปรากฏเหตุการณ์อันกระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร แต่ยังไม่มีความจำเป็นต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน และเหตุการณ์นั้นมีแนวโน้มที่จะมีอยู่ต่อไปเป็นเวลานาน ทั้งอยู่ในอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาของหน่วยงานของรัฐหลายหน่วย คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้ กอ.รমন. เป็นผู้รับผิดชอบในการป้องกัน ปราบปราม ระวัง ยับยั้ง และแก้ไขหรือบรรเทาเหตุการณ์ซึ่งกระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักรนั้นภายในพื้นที่ที่กำหนดได้ ทั้งนี้ ให้ประกาศให้ทราบโดยทั่วไป

ในกรณีที่เหตุการณ์ตามวรรคหนึ่งสิ้นสุดลงหรือสามารถดำเนินการแก้ไขได้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบได้ตามปกติ ให้นายกรัฐมนตรีประกาศให้อำนาจหน้าที่ของ กอ.รমন. ที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งสิ้นสุดลง

มาตรา ๑๕ ในการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายตามมาตรา ๑๔ ให้ กอ.รমন. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ป้องกัน ปราบปราม ระวัง ยับยั้ง และแก้ไขหรือบรรเทาเหตุการณ์ที่กระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักรตามที่ได้รับมอบหมายตามมาตรา ๑๔

(๒) จัดทำแผนการดำเนินการตาม (๑) เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๓) กำกับ ติดตาม และเร่งรัดหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการ หรือบูรณาการในการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนตาม (๒)

(๔) สั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีพฤติการณ์ว่าจะเป็นภัยต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร หรือเป็นอุปสรรคต่อการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรออกจากพื้นที่ที่กำหนด

ในการจัดทำแผนตาม (๒) ให้ กอ.รমন. ประชุมหารือกับสภาความมั่นคงแห่งชาติและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องด้วย

LIRT

ในกรณีที่มีคำสั่งตาม (๔) แล้ว ให้ กอ.รมน. แจงให้หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดทราบพร้อมด้วยเหตุผล และให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับคำสั่งให้ออกจากพื้นที่นั้น ไปรายงานตัวยังหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดโดยเร็ว ในการนี้ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าสังกัดดำเนินการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ หรือพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ ในพื้นที่ตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งดังกล่าว

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ที่กระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักรในเขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ให้ผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจจัดตั้งศูนย์อำนาจการเพื่อปฏิบัติการกิจอย่างหนึ่งอย่างใด หรือหลายอย่างเป็นการเฉพาะก็ได้

โครงสร้าง อัตรากำลัง การบริหารจัดการ อำนาจหน้าที่ การกำกับติดตามหรือบังคับบัญชาศูนย์อำนาจการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้นำความในมาตรา ๘ มาใช้บังคับกับศูนย์ตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม โดยให้อำนาจของผู้อำนวยการเป็นอำนาจของผู้อำนวยการศูนย์

มาตรา ๑๗ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันปราบปราม ระงับ ยับยั้ง และแก้ไขหรือบรรเทาเหตุการณ์ภายในพื้นที่ตามมาตรา ๑๕ ให้ผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติการหรือจัดการปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด

(๒) ห้ามเข้าหรือให้ออกจากบริเวณพื้นที่ อาคาร หรือสถานที่ที่กำหนด เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นบุคคลซึ่งได้รับการยกเว้น

(๓) ห้ามออกนอกเคหสถานในเวลาที่กำหนด

(๔) ห้ามนำอาวุธออกนอกเคหสถาน

(๕) ห้ามการใช้เส้นทางคมนาคมหรือการใช้ยานพาหนะ หรือกำหนดเงื่อนไขการใช้เส้นทางคมนาคมหรือการใช้ยานพาหนะ

(๖) ให้บุคคลปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดอันเกี่ยวกับเครื่องมือหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของประชาชน

มาตรา ๑๘ ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๕(๑) ให้ผู้อำนวยการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมาย เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่การใช้อำนาจในฐานะดังกล่าวให้เป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันระหว่าง กอ.รมน. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

มาตรา ๑๙ ในการใช้อำนาจของ กอ.รมน. ตามมาตรา ๑๕ (๑) ถ้าก่อให้เกิดความเสียหายกับประชาชนผู้สุจริต ให้ กอ.รมน. จัดให้ผู้นั้นได้รับการชดเชยค่าเสียหายตามควรแก่กรณีตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๐ พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ภายในพื้นที่ที่กำหนดตามมาตรา ๑๔ อาจได้รับค่าตอบแทนพิเศษตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

พนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งผู้ใดเจ็บป่วย เสียชีวิต ทูพพลภาพ พิกัด หรือสูญเสียอวัยวะ อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ ให้ได้รับสิทธิประโยชน์อื่นนอกเหนือจากที่มีกฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๑ บรรดาข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือการกระทำตามหมวดนี้ไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย ถ้าได้กระทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยมีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นการกระทำที่ได้กระทำไปโดยสุจริต ไม่เลือกปฏิบัติ และพอสมควรแก่เหตุ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ได้รับความเสียหายที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากทางราชการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับผู้ช่วยเหลือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๓

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๓ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อกำหนดที่ออกตามมาตรา ๑๗ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๔ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๐๕/๒๕๕๙ เรื่อง การจัดตั้งกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ มาเป็นของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๓)

มาตรา ๒๕ ให้ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ
กองบัญชาการผสมพลเรือน ตำรวจ ทหาร ที่จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่
๒๐๗/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๙
เป็นศูนย์อำนวยการที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

**บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร
พ.ศ. ....**

Legislative Institutional Repository of Thailand

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. .... เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็น

โดยที่ปัจจุบันมีปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีหลากหลาย มีความรุนแรง รวดเร็ว สามารถขยายตัวจนส่งผลกระทบเป็นวงกว้าง และมีความสลับซับซ้อน จนอาจกระทบต่อเอกราชและบูรณภาพแห่งอาณาเขต ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในประเทศ และเป็นภัยอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชน เพื่อให้สามารถป้องกันและระงับภัยที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที จึงสมควรกำหนดให้มีหน่วยปฏิบัติงานหลักเพื่อรับผิดชอบดำเนินการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร ตลอดจนบูรณาการและประสานการปฏิบัติร่วมกับทุกส่วนราชการ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและรักษาความมั่นคง รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งในท้องถิ่นของตน เพื่อป้องกันภัยอันตรายที่เกิดขึ้นตั้งแต่ในยามปกติ และในยามที่เกิดสถานการณ์อันเป็นภัยต่อความมั่นคงในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง และกำหนดให้มีมาตรการและกลไกควบคุมการใช้อำนาจเป็นการเฉพาะตามระดับความรุนแรงของสถานการณ์ให้เป็นไปตามภารกิจดังกล่าว ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีการตรากฎหมายจัดตั้งกองอำนาจการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรขึ้นเพื่อรับผิดชอบและดำเนินการ รวมทั้งกำหนดโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และการบริหารงานของกองอำนาจการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรนี้ ให้สามารถรองรับการปฏิบัติตามภารกิจข้างต้น ให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร

พ.ศ. ....

๒.๑ การจัดตั้งกองอำนาจการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร

กำหนดให้มีการจัดตั้งกองอำนาจการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร เรียกโดยย่อว่า “กอ.รมน.” ขึ้นในสำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร^๑ โดย กอ.รมน. จะมีฐานะเป็นส่วนราชการรูปแบบเฉพาะอยู่ภายใต้

^๑ บทนิยามคำว่า “การรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร” หมายความว่า การดำเนินการเพื่อควบคุม แก้ไข และฟื้นฟูสถานการณ์ใด ที่เป็นภัยหรืออาจเป็นภัยที่เป็นการก่อให้เกิดความไม่สงบสุข ทำลาย หรือ

การบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี กล่าวคือ จะเป็นส่วนราชการประเภทหนึ่งแต่ไม่ได้มีโครงสร้างการบริหารงานหรือการแบ่งส่วนงานเช่นเดียวกับส่วนราชการทั่วไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หากแต่วิธีการปฏิบัติราชการและการบริหารงานควรจัดโครงสร้างการแบ่งส่วนงานและอำนาจหน้าที่ของส่วนงานภายใน กอ.รมน. หรือจะเป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสมกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของ กอ.รมน. ในการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรที่จะต้องอำนวยความสะดวกและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยอาจจะนำภารกิจของหน่วยงานของรัฐดังกล่าวมาปฏิบัติหรือการที่จะต้องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐจากหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ มาช่วยดำเนินการ

ในการบริหารงานของ กอ.รมน. ได้กำหนดให้นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลเป็นผู้อำนวยความสะดวกในราชอาณาจักร เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างใน กอ.รมน. และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ กอ.รมน. ก็ด้วยเหตุผลที่อำนาจหน้าที่และภารกิจของ กอ.รมน. นั้น จะต้องสั่งการ อำนวยความสะดวก และประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ^๖ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ^๗ ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายทหาร ฝ่ายตำรวจ หรือฝ่ายพลเรือน ซึ่งนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลย่อมมีสถานะและอำนาจในการที่จะสั่งการและกำกับติดตามการทำงานของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวได้ ซึ่งจะทำให้ภารกิจในการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัว และยังสามารถกำหนดให้มีรองผู้อำนวยความสะดวกในราชอาณาจักรคนหนึ่ง ได้แก่ ผู้บัญชาการทหารบก ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อำนวยความสะดวกในราชอาณาจักรจะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้รองผู้อำนวยความสะดวกในราชอาณาจักรปฏิบัติและใช้อำนาจแทนก็ได้ รวมทั้งได้กำหนดให้มีผู้ช่วยผู้อำนวยความสะดวกในราชอาณาจักร ที่ผู้อำนวยความสะดวกในราชอาณาจักรแต่งตั้งตามความเหมาะสม โดยการแต่งตั้งผู้ช่วยผู้อำนวยความสะดวกในราชอาณาจักรนี้ อาจแต่งตั้งจากข้าราชการใน กอ.รมน. หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นก็ได้ โดยพิจารณาจากโครงสร้างและการแบ่งส่วนงานภายในของ กอ.รมน. เนื่องด้วยการกำหนดโครงสร้างและการแบ่งส่วนงานภายในของ กอ.รมน. อาจประกอบด้วยภารกิจต่าง ๆ เช่น การรักษาความสงบ การส่งเสริมและอำนวยความสะดวก การส่งเสริมการพัฒนา หรือการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น และเพื่อให้ได้บุคคลซึ่งมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับการแบ่งโครงสร้างและการแบ่งส่วนงานรับผิดชอบดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้กำหนดให้มีเลขาธิการกองผู้อำนวยความสะดวกในราชอาณาจักรซึ่งผู้อำนวยความสะดวกในราชอาณาจักรแต่งตั้งจากเสนาธิการทหารบก รับผิดชอบงานอำนวยความสะดวกและธุรการของ กอ.รมน. ด้วย สำหรับในการ

ทำความเข้าใจต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐให้กลับสู่สภาวะปกติเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือความมั่นคงของรัฐ และให้ขยายความรวมถึงการป้องกันมิให้เกิดสถานการณ์เช่นนั้นด้วย

^๖ บทนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่ไม่รวมถึงศาลและองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

^๗ บทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ

ปฏิบัติงานของรองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และเลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร มีอำนาจบังคับบัญชา ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างใน กอ.รมน. รองจากผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรกำหนด

นอกจากนี้ ในการบริหารงานของ กอ.รมน. เนื่องจากมีฐานะเป็นส่วนราชการ รูปแบบเฉพาะที่ไม่เป็นนิติบุคคล ในสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงาน ได้กำหนดให้ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรมีอำนาจทำนิติกรรม ฟ้องคดี ถูกฟ้องคดี และดำเนินการทั้งปวงเกี่ยวกับคดีอันเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน. ทั้งนี้ การกระทำดังกล่าว ถือเป็นกรกระทำในนามสำนักนายกรัฐมนตรี โดยหากมิได้กำหนดหลักการดังกล่าวไว้แล้วตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน การกระทำข้างต้นย่อมเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งทำให้เกิดความไม่คล่องตัวขึ้นได้ เพราะจะต้องนำไปดำเนินการร่วมกับส่วนราชการภายในของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว

๒.๒ อำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน.

ในส่วนนี้จะกำหนดอำนาจหน้าที่ทั่วไปของ กอ.รมน. ในการปฏิบัติการใด ๆ อันเกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร ในสถานการณ์ปกติ ซึ่ง กอ.รมน. จะมีอำนาจหน้าที่ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินแนวโน้มของสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคามด้านความมั่นคงในราชอาณาจักร และรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่อำนวยความสะดวกในการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร สำหรับเรื่องที่คณะรัฐมนตรี หรือสภาความมั่นคงแห่งชาติมอบหมาย และเนื่องด้วยในการดำเนินการดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น ได้กำหนดให้ กอ.รมน. มีอำนาจหน้าที่ที่จะเสนอแผนและแนวทางในการปฏิบัติงานและดำเนินการต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามแผนและแนวทางนั้น

นอกจากอำนาจหน้าที่ข้างต้น กอ.รมน. ยังมีอำนาจหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก ประสานงาน และเสริมการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามแผนและแนวทางในการปฏิบัติงานที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ซึ่งในการนี้คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้ กอ.รมน. มีอำนาจในการกำกับดำเนินการของหน่วยงานของรัฐตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดด้วยก็ได้ รวมทั้งการเสริมสร้างให้ประชาชนตระหนักในหน้าที่ที่ต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ สร้างความรักความสามัคคีของคนในชาติ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่กระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร และความสงบเรียบร้อยของสังคม และดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติหรือตามที่คณะรัฐมนตรี สภาความมั่นคงแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ในการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรตามอำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน. ข้างต้นหากมีกรณีที่มีความจำเป็นที่ กอ.รมน. ต้องใช้อำนาจหรือหน้าที่ตามกฎหมายใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐใด คณะรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งผู้ดำรง

ตำแหน่งใด ๆ ใน กอ.รมน. เพื่อเป็นเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายนั้น หรือจะมีมติให้หน่วยงานของรัฐนั้นมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมายในเรื่องดังกล่าว ให้ กอ.รมน. ดำเนินการแทนหรือมีอำนาจดำเนินการด้วยภายในพื้นที่และภายในกำหนดเวลาที่กำหนด โดยคณะรัฐมนตรีจะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการใช้อำนาจนั้นไว้ด้วยก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติกรตามอำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน. ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไปปฏิบัติหน้าที่ใน กอ.รมน. ตามที่ผู้อำนวยการร้องขอ และเพื่อมิให้หน่วยงานของรัฐที่จัดส่งเจ้าหน้าที่ของตนไปช่วยเหลืองานของ กอ.รมน. ได้รับความเสียหายจากกรณีดังกล่าวเกินสมควร ได้กำหนดให้ห้องคํกรกลางบริหารงานบุคคลหรือองค์กรอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ทำนองเดียวกันของหน่วยงานของรัฐนั้น จัดให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวมีอัตรากำลังทดแทนตามความจำเป็นแต่ไม่เกินจำนวนอัตรากำลังที่จัดส่งไป

นอกจากนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของ กอ.รมน. เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ ในการที่จะดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรในพื้นที่ต่าง ๆ หรือในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ได้กำหนดให้นอกจากการมอบอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินแล้ว บรรดาอำนาจหน้าที่ของผู้บัญชาการที่จะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจให้ ผอ.รมน.ภาค ผอ.รมน.จังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการที่จัดตั้งขึ้นรับผิดชอบภารกิจเฉพาะปฏิบัติแทนก็ได้

๒.๓ คณะกรรมการอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร

กำหนดให้มีคณะกรรมการอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร คณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่กำกับ ให้คำปรึกษาและเสนอแนะต่อ กอ.รมน. ในการปฏิบัติงานในอำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน. รวมตลอดทั้งอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) วางระเบียบเกี่ยวกับการอำนวยการและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ กอ.รมน. กอ.รมน.ภาค และ กอ.รมน.จังหวัด

(๓) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการงบประมาณ การเงินการคลัง การพัสดุและการจัดการทรัพย์สินของ กอ.รมน.

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น สำหรับคณะกรรมการอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรนี้จะประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน. ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการ

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และอัยการสูงสุด เป็นกรรมการ โดยมีเลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรแต่งตั้งข้าราชการใน กอ.รมน. เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ได้ไม่เกินสองคน

๒.๔ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรในพื้นที่

เนื่องด้วยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร ส่วนที่สำคัญในการป้องกัน แก่ไข หรือควบคุมสถานการณ์มิให้เกิดการกระทำใดอันกระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร ได้แก่ การรักษาความมั่นคงในเขตพื้นที่ต่าง ๆ เพราะจะเป็นการป้องกัน แก่ไข หรือควบคุมสถานการณ์ที่จะไม่ก่อให้เกิดหรือบรรเทาความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในเบื้องต้น รวมทั้งนโยบายที่จะให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร ส่งเสริมการให้ประชาชนตระหนักในหน้าที่ที่ต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ สร้างความรักความสามัคคีของคนในชาติ ซึ่งจากหลักการดังกล่าวได้กำหนดให้มีกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรในพื้นที่ขึ้น โดยแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ ได้แก่

(๑) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค

ในการจัดตั้งกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค จะกำหนดให้เมื่อมีกรณีจำเป็นในอันที่จะรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรในพื้นที่ของกองทัพภาคใด คณะกรรมการอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรโดยคำแนะนำของผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พิจารณาเพื่อมีมติให้กองทัพภาคนั้นจัดให้มีกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค เรียกโดยย่อว่า “กอ.รมน.ภาค” ก็ได้ โดย กอ.รมน.ภาค ดังกล่าวเป็นหน่วยงานขึ้นตรงต่อ กอ.รมน. และมีแม่ทัพภาคเป็นผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค เรียกโดยย่อว่า “ผอ.รมน.ภาค” มีหน้าที่รับผิดชอบและสนับสนุนการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรในเขตพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพภาคตามที่ผู้อำนวยการมอบหมาย

เนื่องด้วยในการปฏิบัติหน้าที่ของ กอ.รมน.ภาค มีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติงานของ กอ.รมน. ที่จะต้องดำเนินการในภารกิจต่าง ๆ เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของ กอ.รมน.ภาค เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดให้ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการและลูกจ้างของกองทัพภาค รวมตลอดทั้งข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในเขตพื้นที่ให้มาปฏิบัติงานประจำหรือเป็นครั้งคราวใน กอ.รมน.ภาค ได้ ตามที่ ผอ.รมน.ภาค เสนอ และให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐของหน่วยงานของรัฐมาปฏิบัติงานให้แก่ กอ.รมน. มาใช้บังคับกับการสั่งการของผู้บัญชาการในกรณีนี้ด้วยโดยอนุโลม

สำหรับในการบริหารงานของ กอ.รมน.ภาค กำหนดให้ ผอ.รมน.ภาค เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างที่ได้รับคำสั่งให้มาปฏิบัติงานใน กอ.รมน.ภาค และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ กอ.รมน.ภาค โดยการจัดโครงสร้าง การแบ่งส่วนและอำนาจหน้าที่ อัตราค่าจ้าง และการบริหารงานของส่วนงานภายใน กอ.รมน.ภาค ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการกำหนดตามข้อเสนอของ ผอ.รมน.ภาค และเพื่อให้การปฏิบัติงานของ กอ.รมน.ภาค เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัว ได้กำหนดให้ กอ.รมน. และกองทัพภาคให้การสนับสนุนด้านบุคลากร งบประมาณ และทรัพย์สิน ในการปฏิบัติงานของ กอ.รมน.ภาค ตามที่ ผอ.รมน.ภาค ร้องขอด้วย

นอกจากนั้น โดยวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง กอ.รมน.ภาค นอกจากเป็นการปฏิบัติการในด้านการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรในเขตพื้นที่แล้ววัตถุประสงค์สำคัญอีกประการหนึ่ง ได้แก่ เพื่อประโยชน์ในการสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาหรือป้องกันภัยที่จะมีมาในเขตพื้นที่ ดังนั้น จึงได้กำหนดให้ ผอ.รมน.ภาค ตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา กอ.รมน.ภาค ขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการมีจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคนแต่ไม่เกินห้าสิบคนโดยแต่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชนในพื้นที่ทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะด้านการเกษตร การศึกษา ศาสนาวัฒนธรรม หรือด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เข้ามาร่วมกันเพื่อทำหน้าที่ในการเสนอแนะการแก้ไขปัญหาหรือป้องกันภัยที่จะมีมา และให้คำปรึกษาในเรื่องใดตามที่ ผอ.รมน.ภาค ร้องขอ อันเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักในหน้าที่ที่ต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ สร้างความรักความสามัคคีของคนในชาติด้วยอีกประการหนึ่ง

(๒) กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด

ในการจัดตั้งกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดก็โดยวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุน ช่วยเหลือ และปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน.ภาค ที่ได้จัดตั้งขึ้น เนื่องด้วยเมื่อมีการจัดตั้ง กอ.รมน.ภาค ขึ้นในพื้นที่ใดแล้ว แต่ละจังหวัด^๘ ในเขตพื้นที่ที่ กอ.รมน.ภาค ดูแลเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรนั้น ย่อมสมควรที่จะต้องมีหน่วยงานในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของ กอ.รมน.ภาค ดังนั้น จึงได้กำหนดให้ ผอ.รมน.ภาค โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและผู้อำนวยการจะตั้งกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “กอ.รมน.จังหวัด” ขึ้นในจังหวัดที่อยู่ในเขตของกองทัพภาคเป็นหน่วยงานขึ้นตรงต่อ กอ.รมน.ภาค มีหน้าที่รับผิดชอบและสนับสนุนการรักษาความมั่นคงภายในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของจังหวัดนั้นตามที่ผู้อำนวยการมอบหมาย

สำหรับในการบริหารงานของ กอ.รมน.จังหวัด ได้กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด^๙ เป็นผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด หรือเรียกโดยย่อว่า “ผอ.รมน.จังหวัด” เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ กอ.รมน.

^๗ บทนิยามคำว่า “จังหวัด” หมายความว่ารวมถึงกรุงเทพมหานคร

^๘ บทนิยามคำว่า “ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายความว่ารวมถึงผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

จังหวัด โดยการจัดโครงสร้าง การแบ่งส่วนและอำนาจหน้าที่ อัตรากำลัง และการบริหารงานของ ส่วนงานภายใน กอ.รมน.จังหวัด ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการกำหนด และเพื่อให้การปฏิบัติงานของ กอ.รมน.ภาค เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัวยังได้กำหนดให้ กอ.รมน. และจังหวัด ให้การสนับสนุนด้านบุคลากร งบประมาณ และทรัพย์สิน ในการปฏิบัติงานของ กอ.รมน.จังหวัด ตามที่ ผอ.รมน.จังหวัด ร้องขอ และให้บทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐของหน่วยงาน ของรัฐมาปฏิบัติงานให้แก่ กอ.รมน. มาใช้บังคับกับ กอ.รมน.จังหวัด ด้วยโดยอนุโลม เช่นกัน

นอกจากนั้น เพื่อประโยชน์ในการสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา หรือป้องกันภัยที่จะมีมา ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักในหน้าที่ที่ต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่ง ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ สร้างความรักความสามัคคีของคนในชาติ ได้กำหนดให้ ผอ.รมน. จังหวัด ตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา กอ.รมน.จังหวัด ขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการและ กรรมการมีจำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้าคนแต่ไม่เกินสามสิบคนโดยแต่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือ ของประชาชนในพื้นที่ทุกภาคส่วน ซึ่งหมายถึงผู้ซึ่งอยู่ในภาคด้านการเกษตร การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม หรือด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ลักษณะเดียวกันกับคณะกรรมการที่ปรึกษาของ กอ.รมน. ภาค เข้ามาร่วมกันเพื่อหน้าที่ในการเสนอแนะการแก้ไขปัญหาหรือป้องกันภัยที่จะมีมา และให้ คำปรึกษาในเรื่องใดตามที่ ผอ.รมน.จังหวัด ร้องขอ

๒.๕ การกิจการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรเฉพาะเรื่องของ กอ.รมน.

ในส่วนนี้จะกำหนดภารกิจและอำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน. ในการรักษาความ มั่นคงในราชอาณาจักรเป็นการเฉพาะเรื่อง ในลักษณะที่เกิดสถานการณ์ที่ไม่ปกติซึ่งการใช้อำนาจ ทั่วไปของ กอ.รมน.และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องไม่อาจควบคุม แก้ไข ระงับ หรือบรรเทา สถานการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นได้ ซึ่งจะกำหนดภารกิจและอำนาจหน้าที่ไว้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ปรากฏเหตุการณ์อันกระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร แต่ ยังไม่มีความจำเป็นต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการใน สถานการณ์ฉุกเฉิน และเหตุการณ์นั้นมีแนวโน้มที่จะมีอยู่ต่อไปเป็นเวลานาน ทั้งอยู่ในอำนาจหน้าที่ หรือความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาของหน่วยงานของรัฐหลายหน่วย ซึ่งหากให้ต่างหน่วยงาน ของรัฐนั้นปฏิบัติการไปโดยลำพังโดยไม่มีการประสานงานหรืออำนาจการให้เกิดบูรณาการแล้วจะไม่ สามารถแก้ไขสถานการณ์นั้นได้ คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้ กอ.รมน. เป็นผู้รับผิดชอบในการป้องกัน ปราบปราม ระงับ ยับยั้ง และแก้ไขหรือบรรเทาเหตุการณ์ซึ่งกระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักรนั้น ภายในพื้นที่ที่กำหนดได้ ทั้งนี้ จะต้องประกาศให้ทราบโดยทั่วไป เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วไปได้ทราบ และในกรณีที่เหตุการณ์นั้นสิ้นสุดลงหรือสามารถดำเนินการแก้ไขได้ตาม อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบได้ตามปกติ ให้นายกรัฐมนตรีประกาศให้อำนาจหน้าที่ ของ กอ.รมน. ที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งสิ้นสุดลง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงวัตถุประสงค์ว่าหากเป็น กรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติการได้ตามอำนาจหน้าที่ของตน และ กอ.รมน. ก็สามารถปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปข้างต้นเป็นการเพียงพอ ก็ไม่จำเป็นต้องกำหนดให้ กอ.รมน. มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในส่วนนี้

(๒) ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบหมายให้ กอ.รมน. ดำเนินการแล้ว นอกจากอำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน. ที่เป็นอำนาจหน้าที่ทั่วไป ได้กำหนดให้ กอ.รมน. มีอำนาจหน้าที่ ในการป้องกัน ปราบปราม ระวัง ยับยั้ง และแก้ไขหรือบรรเทาเหตุการณ์ที่กระทบต่อความมั่นคงใน ราชอาณาจักรตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งเพื่อให้เกิดการบูรณาการการปฏิบัติงานกับหน่วยงานของ รัฐที่เกี่ยวข้องได้กำหนดให้จัดทำแผนการดำเนินการเสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการรักษาความ มั่นคงในราชอาณาจักรเพื่อให้ความเห็นชอบ รวมทั้งกำกับ ติดตาม และเร่งรัดหน่วยงานของรัฐและ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการ หรือบูรณาการในการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว สำหรับในการจัดทำแผนนั้น ให้ กอ.รมน. ประชุมหารือกับสภาความมั่นคงแห่งชาติและหน่วยงาน ของรัฐที่เกี่ยวข้องด้วย

(๓) ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ที่กระทบ ต่อความมั่นคงในราชอาณาจักรในเขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นการเฉพาะในเขตพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรี มีมติมอบหมายให้ กอ.รมน. ดำเนินการแล้ว เพื่อให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการเป็น การเฉพาะ ได้กำหนดให้ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรมีอำนาจที่จะจัดตั้งศูนย์อำนวยการเพื่อ ปฏิบัติภารกิจอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างเป็นการเฉพาะก็ได้ โดยโครงสร้าง อัตรากำลัง การบริหารจัดการ อำนาจหน้าที่ การกำกับติดตามหรือบังคับบัญชาศูนย์อำนวยการดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้นำ บทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐของหน่วยงานของรัฐมาปฏิบัติงานให้แก่ กอ.รมน. มาใช้ บังคับกับศูนย์อำนวยการนี้ด้วยโดยอนุโลม โดยให้อำนาจของผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงใน ราชอาณาจักรเป็นอำนาจของผู้อำนวยการศูนย์

(๔) เพื่อประโยชน์ในการป้องกัน ปราบปราม ระวัง ยับยั้ง และแก้ไขหรือ บรรเทาเหตุการณ์ภายในพื้นที่ตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ยุติลงหรือมิให้เกิดความร้ายแรง เพิ่มขึ้น ได้กำหนดให้อำนาจแก่ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรโดยความเห็นชอบ ของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

- ๑) ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติการหรืองดการปฏิบัติการ อย่างหนึ่งอย่างใด
- ๒) ห้ามเข้าหรือให้ออกจากบริเวณพื้นที่ อาคาร หรือสถานที่ที่กำหนด เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นบุคคลซึ่งได้รับการยกเว้น
- ๓) ห้ามออกนอกเคสสถานในเวลาที่กำหนด
- ๔) ห้ามนำอาวุธออกนอกเคสสถาน
- ๕) ห้ามการใช้เส้นทางคมนาคมหรือการใช้ยานพาหนะ หรือกำหนด เงื่อนไขการใช้เส้นทางคมนาคมหรือการใช้ยานพาหนะ

๖) ให้บุคคลปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดอันเกี่ยวกับเครื่องมือหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของประชาชน

ในกรณีดังกล่าวหากผู้ใดฝ่าฝืนข้อกำหนดข้างต้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ยกเว้นกรณีข้อกำหนดการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติการหรืองดการปฏิบัติการซึ่งหากเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่าฝืนต้องรับผิดชอบในทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

(๕) ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน. ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติมอบหมาย ในบางกรณี กอ.รมน. ต้องใช้อำนาจในการสืบสวนสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น การค้น การจับกุม หรือการควบคุมตัว ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจร่วมปฏิบัติการอยู่ด้วย ซึ่งการรอแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินการอาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือไม่ทันต่อเหตุการณ์ จึงได้กำหนดให้ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรมอบหมาย เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่การใช้อำนาจในฐานะดังกล่าวให้เป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันระหว่าง กอ.รมน. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เนื่องจากอำนาจหน้าที่ในบางเรื่องของพนักงานสอบสวนไม่ควรกำหนดให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรมอบหมาย เพราะไม่มีความรู้หรือความเชี่ยวชาญ เช่น การสอบสวนทำสำนวนเพื่อส่งฟ้องคดี เป็นต้น

(๖) กำหนดมาตรการในการที่จะควบคุมสถานการณ์ให้เกิดประสิทธิภาพหรือเป็นประโยชน์ต่อการรักษาความมั่นคงในเขตพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย โดยกำหนดให้ในการใช้อำนาจของ กอ.รมน. เกี่ยวกับการป้องกัน ปราบปราม ระงับ ยับยั้ง และแก้ไขหรือบรรเทาเหตุการณ์ซึ่งกระทบต่อความมั่นคงในราชอาณาจักรภายในพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย ถ้าการกระทำนั้นก่อให้เกิดความเสียหายกับประชาชนผู้สุจริต ให้ กอ.รมน. จัดให้ผู้นั้นได้รับการชดเชยค่าเสียหายตามควรแก่กรณี ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนดด้วย

(๗) กำหนดมาตรการคุ้มครองและสิทธิประโยชน์ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ภายในพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ กอ.รมน. ดำเนินการ ดังนี้

๑) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ภายในพื้นที่ที่กำหนดอาจได้รับค่าตอบแทนพิเศษตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด สำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งผู้ใดเจ็บป่วย เสียชีวิต ทุพพลภาพ พิกار หรือสูญเสียอวัยวะ อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ ให้ได้รับสิทธิประโยชน์อื่นนอกเหนือจากที่มีกฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

๒) บรรดาข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือการกระทำตามหมวด ๒ ของพระราชบัญญัตินี้ ไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

๓) ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย ถ้าได้กระทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยมีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นการกระทำที่ได้กระทำไปโดยสุจริต ไม่เลือกปฏิบัติและพอสมควรแก่เหตุ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ได้รับความเสียหายที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากทางราชการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ และให้นำไปใช้บังคับกับผู้ช่วยเหลือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยโดยอนุโลม

๒.๖ บทเฉพาะกาล

เพื่อรองรับให้การปฏิบัติงานของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรและหน่วยงานภายในเป็นไปโดยต่อเนื่อง

(๑) กำหนดให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๐๕/๒๕๔๙ เรื่อง การจัดตั้งกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๐๕/๒๕๔๙ ดังกล่าว มาเป็นของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) กำหนดให้ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และกองบัญชาการผสมพลเรือน ตำรวจ ทหาร ที่จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๐๗/๒๕๔๙ เรื่อง การบริหารราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นศูนย์อำนวยการที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้